

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI

ODSJEK ZA POVIJEST UMJETNOSTI

PLAN I PROGRAM SVEUČILIŠNOG DIPLOMSKOG STUDIJA
POVIJESTI UMJETNOSTI – nastavnički smjer

Rijeka, travanj 2017.

Kazalo

1. UVOD.....	3
1.1. Razlozi pokretanja studija	3
1.2. Dosadašnja iskustva predлагаča u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa	5
1.3. Partneri	5
1.4. Otvorenost studija	5
2. OPĆI DIO	6
2.1. Naziv studija:.....	6
2.2. Nositelj studija.....	6
2.3. Trajanje studija.....	6
2.4. Uvjeti upisa na studij.....	6
2.5. Preddiplomski studij.....	6
2.6. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija.....	6
3. OPIS PROGRAMA.....	7
3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS-bodova	7
3.2. Opis svakog predmeta	9
3.2.1. Obvezni predmeti	9
3.2.2. Izborni predmeti	35

1. UVOD

1.1. Razlozi pokretanja studija

Osim činjenice da na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci već postoji dvopredmetni, četverogodišnji studij povijesti umjetnosti pri Odsjeku za povijest umjetnosti, ovdje navodimo razloge istaknute u postojećem, od Nacionalnog vijeća prihvaćenom programu studija.

Na Filozofskom, ranije Pedagoškom, fakultetu Sveučilišta u Rijeci od 1978. do 2005. godine postojao je jednopredmetni dodiplomski studij likovnih umjetnosti na kojem su studenti stjecali zvanje profesora likovnih umjetnosti. Odsjek za povijest umjetnosti, osnovan u svibnju 2003. godine, kao i studij povijesti umjetnosti izrasli su iz djelovanja Katedre za teoretske predmete studija likovnih umjetnosti. Do pokretanja studija povijesti umjetnosti studenti iz ove regije koji su željeli studirati povijest umjetnosti odlazili su u Zagreb, Zadar, no sve češće u Ljubljalu, Trst ili Veneciju. Osim što se broj takvih studenta od 1990. godine rapidno smanjio zbog imovinskog stanja građana, oni koji su studirali u inozemstvu nisu mogli steći temeljit i primjereni uvid u nacionalnu povijest umjetnosti. K tome, najuspješniji među takvim studentima samo su se iznimno nakon studija vraćali u Rijeku ili njezinu šиру regiju. Nedostatak povjesničara umjetnosti u srednjim školama, muzejima, galerijama i institucijama koje se bave zaštitom spomeničke baštine ovdje je i danas vrlo izražen, pa u samom gradu Rijeci već duže vrijeme postoji veći broj slobodnih radnih mesta za koja se povremeno raspisuju natječaji bez ikakva ishoda.

Spomenička baština Istre, kvarnerskog primorja i otočja te Gorskog Kotara, područja koja gravitiraju Sveučilištu u Rijeci, vrlo je bogata. Iako su se mnogi naši, talijanski i slovenski znanstvenici njome bavili, ona još nije u cijelosti primjereno istražena ni prezentirana stručnoj ili širokoj javnosti: literatura je većim dijelom zastarjela, dok je ona pisana na talijanskom jeziku često neobjektivna, što je posljedica političkih previranja sredine 20. stoljeća. Nepoznati, zanemareni, nevidljivi spomenici češće propadaju, bivaju otuđeni ili obezvrijedeni. Stoga je potreba za povjesničarima umjetnosti u ovom području vrlo velika: nužno je prisustvo stručnjaka koji će kroz institucije izravno vezane uz očuvanje i istraživanje spomeničke baštine (uredi za zaštitu spomeničke baštine, muzeji) ili uz one koje se spomenicima neizravno bave (osnovne i srednje škole, novine i elektronski mediji, turizam, izdavaštvo) unaprijediti znanja o baštini, pomoći kod njezina očuvanja te, konačno, ali ne i najmanje važno, unaprijediti svijest široke javnosti o postojanju spomenika, njihovoj vrijednosti i o potrebi nastojanja čitave zajednice za očuvanjem svakog spomenika i ambijenta u kojem se nalazi.

Filozofski fakultet je intelektualno i kulturno žarište svakog sveučilišta čiji se utjecaj u optimalnim okolnostima može i mora osjetiti i izvan akademske sredine. Pokretanjem studija povijesti umjetnosti, uz već postojeće studije, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci će dodatno pomoći širokoj javnosti da stekne primjereni uvid u svoju povijest, značaj spomeničke baštine i ulogu njezina očuvanja te unaprijediti kulturnu i obrazovnu razinu čitave regije.

Studij povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci želi nastaviti i dalje razvijati stoljetnu tradiciju sveučilišnog poučavanja povijesti umjetnosti u Hrvatskoj koja se je začela na Sveučilištu u Zagrebu, a postoji već čitav niz godina i na Filozofskom fakultetu u Zadru, danas Sveučilištu u Zadru. Većina nastavnika na postojećem Odsjeku likovnih umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci stasala je i znanstveno se usavršavala na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pa će riječki studij povijesti umjetnosti sadržajem, znanstvenim i nastavnim opredjeljenjima, suradnjom u nastavi i znanstvenom istraživanju biti snažno orijentiran na suradnju sa zagrebačkim i zadarskim studijem, istovremeno nastojeći uvesti najbolje sadržaje i nastavne pristupe koji se nude na europskim i sjevernoameričkim sveučilištima.

Magistri povijesti umjetnosti moći će se zaposliti u muzejskim i galerijskim ustanovama, uredima Državne uprave za zaštitu spomenika, srednjim školama, bibliotekama, turističkim agencijama, izdavačkim kućama te mogu raditi kao novinari u tiskanim ili elektronskim medijima. Magistri edukacije povijesti umjetnosti moći će se zaposliti u gimnazijama i svim srednjim školama.

Studij povijesti umjetnosti mora polazniku pružiti temeljitu opću kulturu i sposobnost analize i vrednovanja umjetnosti – znanja koja su ključna za navedene aktivnosti, a stručnjaci ovog profila mogu pomoći u podizanju opće razine znanja i razumijevanja kulture u širokoj javnosti. Osnivanjem studija povijesti umjetnosti te poticanjem i posebnom brigom za najbolje studente osigurao bi se i primjereno broj znanstvenika i istraživača koji je od neprocjenjivog značaja za znanstveno-kulturni status i razvoj čitave regije.

Predloženi program studija povijesti umjetnosti pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci usporediv je s programom Storia delle arti e conservazione dei beni artistici pri Università Cà Foscari di Venezia i Storia e tutela dei beni artistici, Universita degli Studi di Firenze. Analogije se odražavaju u sadržaju studija što žele formirati povjesničare umjetnosti koji su, istovremeno, temeljito pripremljeni za znanstveno istraživanje, ali i rad u području konzervacije. Izraženija sličnost ovdje predloženog programa sa srodnim studijima u Italiji nego li, na primjer, u Velikoj Britaniji, izrasta iz sveučilišne tradicije, ali i situacije s nacionalnom spomeničkom baštinom koja je u nas relativno bogata, u dobroj mjeri neistražena, većinom u prilično slabom stanju sačuvanosti te, konačno, povjesno i stilski blisko povezana s umjetnošću Apeninskog poluotoka. U tom smislu, program Diplomskog studija, Teorijsko-istraživački i konzervatorski modul čvrsto je vezan s teorijom i praksom konzervacije spomeničke baštine kroz nositelje kolegija, vanjske suradnike, koji su ujedno i najznačajniji hrvatski konzervatori, te kroz suradnju u realizaciji prvenstveno terenske nastave s Konzervatorskim odjelom u Puli te uredom istog Odjela u Poreču.

Konzervatorstvo ili zaštita kulturnih dobara, što čini vrlo važan dio programa Diplomskog studija, Teorijsko-istraživački i konzervatorski modul, podrazumijeva ukupnost postupaka i radnji u cilju očuvanja, zaštite i prezentiranja kulturnih dobara. Ti postupci i radnje dijele se na dvije grupe: a) analitički, administrativni, organizacijski poslovi i b) tehnički zahvati kojima se fizički obnavlja kulturno dobro -restauriranje. Takva podjela proizlazi dijelom i iz same prirode kulturnog dobra kojem je fizička struktura "nosač" kulturno -povjesnog sadržaja. Kvalificirano postupanje s kulturnim dobrima podrazumijeva poznavanje, koliko sadržaja, toliko materijalne strukture. Nastava struke zaštite kulturnih dobara na humanističkom studiju kao što je povijest umjetnosti ima specifičnosti po kojima se mora razlikovati od učenja iste struke na tehničkom studiju, no ipak treba težiti obuhvatnosti. U prihvatljivoj asimetriji potrebno je usvojiti analitičke postupke interpretacije i valorizacije povjesnih ostataka, dokumenata i umjetničkih djela, zajedno sa znanjima o fizičkim strukturama, uzročima degradacije i načinima obnove. Tradicija je hrvatskog konzervatorstva da su upravo stručnjaci iz područja povijesti umjetnosti redom bili glavni organizatori i voditelji konzervatorske djelatnosti, dok su stručnjaci drugih struka, uglavnom, bili specijalizirani za pojedine vrste kulturnih dobara ili pojedine tehničke probleme. Djelatnost zaštite kulturnih dobara u temeljitoj je ekspanziji u većini europskih zemalja, posebno Italiji, Grčkoj, Španjolskoj i to zbog značaja koje ima kulturni turizam. U Italiji se osnivaju posebni fakulteti ili studiji za kulturna dobra. Sposobnost interpretacije i valorizacije likovnog predmeta koju povjesničari umjetnosti stječu unutar osnovne struke odlična je podloga za usvajanje znanja koja kvalificirani djelatnik u službi zaštite kulturnih dobara mora imati.

1.2. Dosadašnja iskustva predлагаča u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa

- poučavanje povijesti i teorije umjetnosti pri Katedri za povijest umjetnosti i teorijske predmete pri Odsjeku za likovne umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, od 1978. godine do danas
- poučavanje povijesti i teorije umjetnosti pri Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, od 2003. godine

1.3. Partneri

Pokretanje ovog studija u interesu je javnih i državnih institucija poput gimnazija i srednjih škola, muzeja, galerija, Konzervatorskog odjela u Rijeci (Ministarstvo kulture RH), zatim izdavačkih kuća, tiskanih i elektronskih medija, institucija i organizacija koje se bave turizmom, te Sveučilišta u Rijeci. Sve navedene institucije koje djeluju u gradu Rijeci i regiji te prostorima koji inkliniraju riječkom području (Istra, Kvarner i otoci, Gorski kotar, dijelovi Dalmacije) potencijalni su partneri zainteresirani za nastavne programe te sudjelovanje u nastavnim programima. No, u skladu s prethodno navedenim, posebna će se suradnja u procesu nastave ostvarivati s Konzervatorskim odjelom u Puli te uredom istog Odjela u Poreču.

1.4. Otvorenost studija

Preddiplomski i diplomski studij povijesti umjetnosti otvoren je prema pokretljivosti studenata na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Ovdje prije svega podrazumijevamo mogućnost suradnje s istovrsnim programima na drugim hrvatskim i inozemnim sveučilištima, razmjenu iskustava, sudjelovanje studenata u nastavi i mogući prijelaz s jednog na drugi program.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija:

POVIJEST UMJETNOSTI

2.2. Nositelj studija

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Odsjek za povijest umjetnosti

2.3. Trajanje studija

Preddiplomski studij – 6 semestara (3 akademske godine)

Diplomski studij – 4 semestra (2 akademske godine)

2.4. Uvjeti upisa na studij

- završena gimnazija ili druga četverogodišnja srednja škola
- opći uspjeh u gimnaziji ili srednjoj školi, vrednovan prema zakonskim i sveučilišnim propisima
- uspjeh u relevantnim predmetima: povijest umjetnosti, povijest, hrvatski jezik i jedan od stranih jezika
- usmeni i pismeni razredbeni ispit čiji se sadržaj drži općeg gimnazijskog programa povijesti umjetnosti, povijesti i hrvatskog jezika koji je na snazi u vrijeme ispita.

2.5. Preddiplomski studij

Po završetku preddiplomskog studija stječe se zvanje prvostupnika/ce humanističkih znanosti, odnosno postaje se bakalaureus humanističkih znanosti. Kompetencije nosioca ovog zvanja vezane su uz dobru opću kulturu, pismenost i općenito poznavanje povijesnih znanosti, te nešto specifičniji uvid u područje povijesti umjetnosti. Stjecanjem ovakve stručne spreme, studentu se pruža mogućnost zapošljavanja u turizmu, u tiskanim i elektronskim medijima, u izdavaštvu, u galerijskoj djelatnosti, u organizaciji kulturnih događanja, te u gospodarstvu u svojstvu osobe zadužene za javne odnose. Poslije završenog preddiplomskog studija, student može upisati diplomski studij povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, te sve druge diplomske programe koji budu priznавали ovaj studij.

2.6. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija

- završetkom preddiplomskog studija povijesti umjetnosti stječe se akademski stupanj PRVOSTUPNIKA/CE HUMANISTIČKIH ZNANOSTI odnosno BAKALAUREUS HUMANISTIČKIH ZNANOSTI
- završetkom diplomskog studija povijesti umjetnosti stječe se akademski stupanj MAGISTAR POVIJESTI UMJETNOSTI ili MAGISTAR EDUKACIJE POVIJESTI UMJETNOSTI ovisno o završenom modulu studija.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova

POPIS MODULA/PREDMETA							
Semestar: I.							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS 1
Nastavnički	Metode istraživanja i prezentacije vizualnih umjetnosti	Prof.dr.sc. Nina Kudiš	30	0	15	3	0
	Povijest zaštite kulturnih dobara	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	30	0	15	3	0

POPIS MODULA/PREDMETA							
Semestar: II.							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS 2
Nastavnički	Interpretativne strategije umjetnosti i kulturne paradigme	Doc.dr.sc. Nataša Lah	30	0	15	3	0
	Metodologija analize, dokumentiranja i interpretacije kulturnog dobra	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	30	0	15	3	0
	Srednjovjekovno zidno slikarstvo u nastavi likovne umjetnosti	Prof.dr.sc. Marina Vicelja Matijašić	15	0	30	3	I
	Tema venecijanske oltarne pale u nastavi	Prof.dr.sc. Nina Kudiš	15	0	30	3	I
	Umjetnost Bizanta i islama u nastavi likovne umjetnosti	Prof.dr.sc. Marina Vicelja Matijašić	15	0	30	3	I
	Klasična umjetnost i barok u nastavi	Doc.dr.sc. Damir Tulić	15	0	30	3	I
	Aktivnost izvan studijskog programa*					1-3	I

POPIS MODULA/PREDMETA							
Semestar: III.							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS 3
Nastavnički	Metodika teorije umjetnosti	Martinela Dragičević, mag. str	15	15	15	4	0
	Teorije umjetnosti 20. stoljeća	Doc.dr.sc. Nataša Lah	30	0	15	3	0
	Ikonologija	Prof.dr.sc. Marina Vicelja Matijašić	30	0	15	3	0
	Hrvatska urbana baština	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	15	0	30	3	I

¹ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obvezan ili I ukoliko je predmet izborni.

² VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obvezan ili I ukoliko je predmet izborni.

³ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obvezan ili I ukoliko je predmet izborni.

	Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji	Prof.dr.sc. Marijan Bradanović	15	0	30	3	I
	Metode interpretacije graditeljske industrijske baštine	Prof.dr.sc. Julija Lozzi Barković	15	0	30	3	I
	Graditeljska baština 20. stoljeća u Rijeci – metode istraživanja i prezentacije	Prof.dr.sc. Julija Lozzi Barković	15	0	30	3	I
	Aktivnost izvan studijskog programa*					1-3	I

* Do 3 ECTS boda u kategoriji izbornih kolegija (tijekom 2. i 3. semestra) student može dopuniti aktivnostima izvan studijskoga programa. Popis aktivnosti izvan studijskog programa putem kojih je moguće steći dodatne kompetencije, prijavni i obrazac izvješća o provedenoj aktivnosti dostupni su na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskoga fakulteta u Rijeci.

POPIS MODULA/PREDMETA							
Semestar: IV.							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁴
Nastavnički	Praktikum metodike povijesti umjetnosti	Martinela Dragičević, mag.str.	0	30	15	3	0
	Muzeologija	Prof.dr.sc. Julija Lozzi Barković	15	0	30	3	0
	Metode istraživanja i prezentacije arhitekture i urbanizma	Prof.dr.sc. Julija Lozzi Barković	30	0	15	3	0
	Diplomski rad					6	

⁴ **VAŽNO:** Upisuje se O ukoliko je predmet obvezan ili I ukoliko je predmet izborni.

3.2. Opis svakog predmeta

3.2.1. Obvezni predmeti

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Nina Kudiš	
Naziv predmeta	Metode istraživanja i prezentacije vizualnih umjetnosti	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Obrazovanje studenata za prepoznavanje, razlikovanje i mogućnost tumačenja različitih pristupa u metodologiji znanstvenog istraživanja humanističkih znanosti te naročito u povijesti umjetnosti. Osposobljavanje studenata za razumijevanje i mogućnost poučavanja, na srednjoškolskoj razini, različitih metodoloških pristupa u humanističkim znanostima. Poučavanje studenata o načinu koncipiranja, elementima, strukturiranju argumentacije i znanstvenoj opremi znanstvenog i stručnog teksta, kataloške jedinice, natuknice u enciklopedijskom izdanju.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje i razlikovanje različitih pristupa u metodologiji znanstvenog istraživanja humanističkih znanosti te naročito u povijesti umjetnosti – kako onih povijesnih, tako onih koji se i danas prakticiraju. Temeljito razumijevanje i mogućnost primjene različitih metodoloških pristupa, kao i različitih vrsta znanstvenih i stručnih tekstova. Posjedovanje znanja o načinu koncipiranja, elementima, strukturiranju argumentacije i znanstvenoj opremi znanstvenog i stručnog teksta, kataloške jedinice, natuknice u enciklopedijskom izdanju.

1.4. Sadržaj predmeta

Povijest znanosti: znanost do novog vijeka, novovjekovna i moderna znanost, postmoderne kritike znanosti, povratak retorike. Termin i definicija znanosti, klasifikacija znanosti, vrste znanstvene proze, retorika znanosti i akademsko pismo. Strategije i tehnike akademskog pisma: pripreme za pisanje, struktura i dijelovi, argumentacija, jezik i stil, citiranje i citati, provjera.

Metodologija pristupa umjetničkom djelu u okviru znanstvene discipline povijesti umjetnosti: strategije, faze, sustavnost. Najvažniji metodološki pristupi:

- Poznavalaštvo, predstavnici, uloga poznavalaštva u 19. i 20. stoljeću, poznavalaštvo danas
- Formalizam: Heinrich Wölfflin i Alois Rieg
- Semiotika

Suvremena metodologija znanstvenog istraživanja u povijesti umjetnosti u praksi: paradigmati primjeri i praksa pisanja znanstvenog rada, kataloške jedinice, natuknice u enciklopedijskom izdanju, eseja, i slično. Oblikovanje znanstvenog teksta.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	X ☐ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	☐ multimedija i mreža
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ laboratorij
	☐ terenska nastava	☐ mentorski rad
1.6. Komentari		
1.7. Obveze studenata		

Pohađanje nastave obavezno, a prema člancima 31. i 32. PRAVILNIKA O STUDIRANJU NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Članak 31.

Ostvarivanje prava izlaska na ispit predmetni nastavnik potvrđuje svojim potpisom.

Predmetni nastavnik može uskratiti potpis studentu:

- u slučaju kada je student izostao više od 30% ukupne nastave iz predmeta,
- u slučaju kada student tijekom nastave ne prikupi minimalni iznos ocjenskih bodova (od 0 do 29,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno od 0 do 39,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom diplomskom studiju).

Članak 32.

Student može pristupiti ispitu u redovitom ispitnom roku samo iz predmeta za koji je stekao potreban postotak uspješnosti tijekom nastave utvrđen općim aktom Sveučilišta (40% ocjene ili više na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 50% ocjene ili više na sveučilišnom diplomskom studiju).

Student koji je tijekom nastave ostvario od 30 do 39,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 40 do 49,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom FX (nedovoljan). Ovaj student može izaći na popravni ispit u redovitom i izvanrednom ispitnom roku na koji može pristupiti samo jedanput i pritom može ostvariti najviše 10% ocjene.

Student koji je tijekom nastave ostvario od 0 do 29,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 0 do 39,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan) i ne može steći ECTS-bodove. Ovaj student obvezan je u sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati taj predmet.

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Tijekom semestra studenti su dužni pristupiti kontinuiranoj provjeri znanja u vidu izlaganja dva i pisanja jednog seminarskog rada. Rad treba biti **napisan na standardnom hrvatskom** jeziku te predan na dan izlaganja. Pridržavanje rokova dogovorenih na početku seminarata, a vezanih uz datum oba izlaganja i predaju pisanog rada je neophodno, zbog ograničenog broja nastavnih termina, odnosno tjedana nastave koji su na raspolaganju. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su održali oba izlaganja, a pisani rad je, nakon eventualnih korekcija, prihvaćen i ocijenjen.

Završni ispit je pismeni i usmeni: pismeni ispit je obavezan i sastoji se od deset pitanja (za prolaznu ocjenu student mora postići barem 51% bodova), dok usmeni ispit nije obavezan i služi prvenstveno utvrđivanju ocjene.

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE UDIO AKTIVNOSTI U ECTS BODOVIMA MAX BROJ BODOVA

- Seminarski rad 1	0,5	20
- Seminarski rad 2	0,5	35
- Usmeni ispit	0,5	15
- ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	4	100

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. M. Hatt, C. Klonk, *Art History. A Critical Introduction to Its Methods*, Manchester-New York 2006

2. Dubravka Oraić Tolić, Akademsko pismo, Zagreb 2011

3. S. Barnet, *A Short Guide to Writing about Art*, 2015 (11. izdanje)

4. reader za kolegij Metodologija znanstvenog istraživanja

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

- časopisi: Arte Veneta, Arte Documento, Nuovi studi, The Art Bulletin, The Burlington Magazine, Apollo, Renaissance Quarterly, Zbornik za umjetnostno zgodovino, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, Peristil, i drugi

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Dubravka Oraić Tolić, Akademsko pismo, Zagreb 2011	Dostupan u pdf verziji na mreži	15-20
M. Hatt, C. Klonk, Art History. A Critical Introduction to Its Methods	Dostupan u pdf verziji na mreži	
reader za kolegij Metodologija znanstvenog istraživanja	Scan dostupan studentima	
S. Barnet, A Short Guide to Writing about Art, 2015 (11. izdanje)	Scan dostupan studentima	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Evaluacija FFRI.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Marijan Bradanović	
Naziv predmeta	Povijest zaštite kulturnih dobara	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Usvajanje znanja o povjesnom razvoju zaštite kulturne baštine i konzervatorske misli u Europi, svijetu i Hrvatskoj. Nacionalni primjeri tumače se u povjesnom kontekstu državnopravnih razlika koje su doveli do pojave različite konzervatorske prakse u primorskoj i kontinentalnoj Hrvatskoj. Posebna se pažnja posvećuje izrazito naprednim i vrlo značajnim a još nedovoljno poznatim povjesnim primjerima zaštite spomenika na prostoru sjevernoga Jadrana.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Stjecanje znanja o najznačajnijim konzervatorskim zahvatima, povjesnom napretku teorije konzervacije, konzervatorske misli i postupaka, postanku i razvitku konzervatorskih škola te njihovim pokretačima i predvodnicima. Kompetencija valorizacije kulturnog dobra u kontekstu konzervatorskih zahvata koji su se kroz povijest na njemu odvijali.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Stari vijek, Ciceronov govor protiv Vera, Pauzanijin Vodič kroz Heladu, Plinije Stariji, Septimije Sever i Memnonovi kolosi, Plotin, papa Damas I, Majorjanov edikt.

Srednji vijek, Teodorikova nastojanja, Justinianov kodeks, Karlo Veliki, karolinška obnova, Otoni, zaštita Trajanovog stupa, gradski statuti, humanističko buđenje zanimanja za antiku.

Renesansa, pape i spomenici, Della Valle i Medici, Donatello, Verrochio, Sansovino, Bandinelli, Vasari, Rossellino, Alberti, Palladio, Peruzzi.

Reformacija, protureformacija, Tridentski koncil, švedski pravni akti o zaštiti, Maratta, Contri, Edwards, Piranesi, Winckelmann.

Koncepti XIX. stoljeća, Canova, Valadier, Viollet-le-Duc, Ruskin, Riegl, Boito.

Hrvatska u europskim trendovima i hrv. specifičnosti, Marulić, Papalić, salonitanske ruševine, Dioklecijanova palača, Adam i zanimanje Europe za jadranske spomenike antike, različite konzervatorske prakse u primorskim i kontinentalnim hrv. zemljama i pokušaji prevladavanja, Andrić, Sakcinski, Jackson, Hauser, Ivezović, Marun, Bulić, Smirich, Kršnjavi, Schmidt, Bolle, Szabo, Karaman, Fisković.

Sjeverni Jadran, razlozi kasnoantičkih, srednjovjekovnih i kasnijih uporaba spolia, Arena u Pulskom statutu, providur Emo, spomenici antike u doba renesanse, De Ville, putopisna zapažanja Fortisa, kolezionar Dinarićić, Carli, prva arheološka istraživanja, tršćanski klasicistički krug i spomenici, Nobile prvi konzervator na istočnoj obali Jadrana, konzervatorski zahvati, dokumentacijska djelatnost, Sabljar na sjevernom Jadranu, Nugent, romantizam, općinjenost skulpturom iz Mletaka i zaštita spomenika u kontekstu nacionalnih buđenja.

Istraživanja kompleksa Eufrazijane, Peteani, Deperis, Millet, Frey, Cirilli, F. Forlati, Molajoli.

Djelatnost Centralne komisije u Istri i na kvarnerskim otocima, A. Gnirs i drugi. Budinichev rad.

Između dva svjetska rata, Szabo u Hrv. primorju, Schnaiderovo popisivanje, talijanska konzervatorska služba u Istri, mreža i djelatnost počasnih konzervatora, Gigante, Lemessi.

Obnova nakon ratnih stradanja, Senj, Pula, Krk, Osor, Pavan, Mirabella Roberti, Freudenreich, Perc

Prva poratna rekognosciranja terena Fučić, Hauptmann, Stele

Počeci sustavne zaštite nakon Drugog svjetskog rata, od zidnog slikarstva, preko prvih zaštićenih urbanističkih cjelina, do zaštite tradicijske arhitekture i inventarizacije pokretnih baština, Perčić, Prelogov pristup urbanističkoj zaštiti, Mohorovičićeva djelatnost, slučaj Rijeke, zaštita spomenika tijekom Domovinskog rata.

1.4. Sadržaj predmeta

1.5. Vrste izvođenja nastave	X ☒ predavanja X ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu X ☐ terenska nastava			X ☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad X ☐ ostalo: konzultacije												
1.6. Komentari																
1.7. Obveze studenata																
Studenti su dužni pohađati predavanja, prisustovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarски рад. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadatu temu) ukoliko je to predviđeno.																
1.8. Praćenje rada studenata																
Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad										
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje										
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad										
Portfolio																
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu																
Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitnu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30 bodova.																
Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!																
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)																
1. M. Bradanović, Tradicija, osnutak i djelovanje konzervatorske službe u Rijeci, Sv. Vid, 6, Rijeka, 2001., 127-145. 2. M. Bradanović, Istra iz putnih mapa Pietra Nobilea, Koper, 2012., str. 15-27, 147-161. 3. T. Marasović, Zaštita graditeljskog nasljeđa, Povjesni pregled s izborom tekstova i dokumenata, Split, 1983. 4. M. Špikić, Konzerviranje europskih spomenika od 1800. do 1850. godine, Zagreb, 2009.																
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)																
1. Camillo Boito, Spomenik kao knjiga, Spisi o arhitekturi, kulturi i restauriranju 1861.- 1886., (odabrao, priredio i komentirao M. Špikić), Zagreb, 2013. 2. M. Dvořák, Katekizam zaštite spomenika, (priredio M. Špikić), Zagreb, 2016. 3. J. Jokilehto, A History of Architectural Conservation, Butterworth-Heinemann; Oxford, 1999. 4. D. Kečkemet, Vicko Andrić, arhitekt i konzervator 1793-1866, Split, 1993. 5. D. Kečkemet, Robert Adam - Dioklecijanova palača i klasicizam, Split, 2003. 6. B. Mader, Sfinga z Belvederja, Nadvojvoda Franz Ferdinand in spomeniško varstvo v Istri, Koper, 2000. 7. Iva Percić, Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1949. do 1954. godine, Zbornik zaštite spomenika kulture, sv. 6/7, Beograd, 1957, str. 289-298. Ista, Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1955. do 1958. godine, ZZSK, 10, 1959. str. 323-334. Ista, Konzervatorski radovi na spomenicima u Istri i Hrvatskom primorju od 1959. do 1961. godine, ZZSK, 13, 1962, 182-194. 8. S. Piplović, Alois Hauser u Dalmaciji, Split, 2002. 9. T. Stahuljak, Gjuro Szabo djelo jednog života, Zagreb, 1995. 10. M. Špikić (ur.), Anatomija povjesnoga spomenika, Zagreb, 2006. 11. M. Špikić, Francesco Carrara, Split, 2010.																
4.1. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu																
Naslov				Broj primjeraka	Broj studenata											
M. Bradanović, Tradicija, osnutak i djelovanje konzervatorske službe u				1												

² VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Rijeci, Sv. Vid, 6, Rijeka, 2001., 127-145		
M. Bradanović, Istra iz putnih mapa Pietra Nobilea, Koper, 2012., str. 15-27, 147-161	2	
T. Marasović, Zaštita graditeljskog nasljeđa, Povijesni pregled s izborom tekstova i dokumenata, Split, 1983	0	
M. Špikić, Konzerviranje europskih spomenika od 1800. do 1850. godine, Zagreb, 2009	2	

4.2. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija**Upitnici:**

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...).

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet).

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne). Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta.

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata.

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja).

Nositelj predmeta	Doc. dr.sc. Nataša Lah	
Naziv predmeta	INTERPRETATIVNE STRATEGIJE UMJETNOSTI I KULTURNE PARADIGME	
Studijski program	Diplomski studiji povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	3 30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Komparativno upoznavanje povijesti umjetničkih teorija. Razumijevanje kontinuiteta različitih teorija i teorijskih polazišta u okviru povijesti i teorije umjetnosti uključujući srodne discipline poput estetike, filozofije i povijesti kulture. Svojim sadržajem kolegij prethodi kolegijima Teorija umjetnosti 20. stoljeća i Metodika teorije umjetnosti.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje povijesti i teorije umjetnosti primjerno razini diplomskog studija. Posjedovanje kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti predviđenih planom i programom kolegija. Primjena usvojenih pojmove; razumijevanje, prepoznavanje i sposobnost usporedbe temeljnih povjesnoumjetničkih i teorijskih pristupa i metoda pojedinih autora i škola kroz povijest. Sposobnos koherentnog i argumentiranog pisanja tekstova koji uključuju primjenu znanja stečenu upoznavanjem sadržaja kolegija

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij obuhvaća povjesni pregled teorije umjetnosti u okviru različitih znanstvenih i kulturnoških disciplina od kritike, preko estetike i povijesti umjetnosti do filozofije i teorije umjetnosti u rasponu od antike do 20. stoljeća. Kroz razvojni slijed teorijskih pristupa obuhvatiti će se različiti teorijski pogledi i pristupi umjetničkom stvaralaštvu, kao i najvažnije tradicionalne znanstvene i interpretacijske metode povjesnoumjetničke struke te njihovi glavni zastupnici. Kolegij je sadržano povezan s kolegijima: *Uvod u povijet i teoriju umjetnosti*, *Umjetnost i stvarnost*, *Teorija umjetnosti 20. st.*, *Metodika teorije umjetnosti*, *Kritika i medijacijai*. Program kolegija je korespondentan sadržaju teorijskih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismani rad, pismani i usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
-------------------	--	---------------------	--	----------------	---	---------------------	--

³ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad
Portfolio						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitу; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitу.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. ppt prezentacije predavanja (elektroničkim putem dostupno svim polaznicima kolegija)
2. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Ed.). (2000). *Art in Theory 1648-1815. An Anthology of Changing Ideas*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd. (odabrana poglavља)
3. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Ed.). (1998.). *Art in Theory 1815-1900. An Anthology of Changing Ideas*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd. (odabrana poglavља)
4. H. Osborne, *Aesthetics and Art Theory, An Historical Introduction*, London And Harlow 1968.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Tatarkijević, V. (1978). Istorija šest pojmove. Beograd, Nolit.
2. Venturi, L. (1945.). *Storia della critica d'arte*. Roma: Edizioni U. / alternativno: Venturi, L. (1963.). *Istorija umetničke kritike*. Beograd: Kultura.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija

Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Marijan Bradanović	
Naziv predmeta	Metodologija analize, dokumentiranja i interpretacije kulturnog dobra	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	3 30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Svladavanje osnovnih tehnika analize, izrade dokumentacije i interpretacije kulturnih dobara za potrebe provođenja njihove zaštite i očuvanja. Administrativni, organizacijski i valorizacijski postupci s kulturnim dobrima zahtijevaju temeljito poznavanje njihovih fizičkih i kulturno – povjesnih svojstava. Primjena tehnika evidencije i dokumentiranja kulturnog dobra u kojima se provode slični postupci kao pri sabiranju i objedinjavanju podataka za monografsku obradu.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

O sposobljenosti u donošenju racionalnih i primjenjivih odluka o postupanju s kulturnim dobrom. Nadogradnja sposobnosti raščlambe kulturnoga dobra izvan okvira usvojenih u temeljnoj nastavi povijesti umjetnosti. Stjecanje sposobnosti tehničkoga opisa predmeta, njegove fizičke i kronološke kompleksnosti. Sposobnost samostalne primjene tehnika izrade dokumentacije koja služi za registraciju kulturnog dobra, konzervatorskog elaborata kao osnove za programiranje zaštitnog zahvata, inventara i kataloga kao osnove za registraciju, organizaciju izložbi i postavu zbirkı.

1.4. Sadržaj predmeta

Izlaže se široka skala standardnih konzervatorskih postupaka pri izradi različitih konzervatorskih studija i elaborata. Donose se primjeri dokumentacije prema vrsti (povjesni-arhivski podaci, analitički opisi, kataloški opisi, kataloška jedinica, fotografije, grafička dokumentacija, specijalna dokumentacija, uzorci) i namjeni (osnovna evidencija, inventar, dokumentacija koja prethodi zahvatu, dokumentacija koja prati zahvat, završni izvještaj, konzervatorska podloga za urbanističko planiranje, konzervatorski projekt, izložbeni projekt). Koristi se mogućnost analize i diskusije na konkretnim konzervatorskim i konzervatorsko-restauratorskim zahvatima na području sjevernoga Jadrana, koji su dostupni za rad na terenu. Dio primjera odabranih za analizu i diskusiju potječe iz prakse voditelja kolegija, jer je za druge realizacije teško pribaviti cijelovitu dokumentaciju. Odabrani su primjeri kulturnih dobara različitih dimenzija, materijala i stupnja ugroženosti. Provodi se edukacija utvrđivanja povjesnih slojeva i faza. Tumače se nedestruktivne i destruktivne metode (sondiranje), fizičke i kemijske analize prikupljanja podataka.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo : konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su dužni pohađati predavanja, prisustovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarski rad. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadatu temu) ukoliko je to predviđeno.

1.8. Praćenje⁴ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispu

Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. G. Nikšić, Materijali i tehnike - Konzervacija nepokretnih kulturnih dobara, Split, 2010., skripta dostupna svim studentima
2. T. Marasović, Aktivni pristup graditeljskom nasljeđu, Split, 1985.
3. I. Maroević, Sadašnjost baštine, Zagreb 1986
4. V. Marković, M. Prelog et. al., Zlatno doba Dubrovnika XV. i XVI. stoljeće, Zagreb, 1987.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. M. Bradanović, Analiza i dokumentiranje kulturnih dobara - zbirka tekstova, Rijeka, 2010., (skripta).
2. B. M. Feilden, Conservation of Historic Buildings, London, 1982.
3. N. Jakšić, R. Tomić, Umjetnička baština Zadarske nadbiskupije – zlatarstvo, Zadar, 2004.
4. K. Majer, P. Puhmajer, Palača šećerane u Rijeci, Rijeka 2008.
5. D. Marasović, Povjesna jezgra Splita (Studije-programi-realizacije), Split, 2009.
6. D. Miletić, M. Valjato-Fabris, Kapela sv. Filipa i Jakova na Medvedgradu, Zagreb, 1987.
7. G. Perusini, Il restauro dei dipinti e delle sculture lignee, storia, teorie e tecniche, Udine, 1985. ili 1994. (dostupno i kao skripta u prijevodu R. Oštrića)
8. Povelja konzervacije i restauracije umjetničkih i kulturnih spomenika, Pogledi, 3-4, 18, Split, 1988., 753- 782.
9. P. Vežić, Sveti Donat – Rotonda Sv. Trojstva u Zadru, Split, 2002.
10. D. Vokić (priedio), Smjernice konzervatorsko-restauratorskog rada, Zagreb, 2007.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
G. Nikšić, Materijali i tehnike - Konzervacija nepokretnih kulturnih dobara, Split, 2010., skripta	dostupno svim studentima	15
T. Marasović, Aktivni pristup graditeljskom nasljeđu, Split, 1985	0	
I. Maroević, Sadašnjost baštine, Zagreb 1986	0	
V. Marković, M. Prelog et. al., Zlatno doba Dubrovnika XV. i XVI. Stoljeće, Zagreb, 1987.	1	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija**Upitnici:**

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...).

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet).

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne). Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta.

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata; Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja).

⁴ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Martinela Dragičević, mag str.	
Naziv predmeta	Metodika teorije umjetnosti	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+15+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznavanje različitih metodoloških pristupa teorijskim analizama vizualnih umjetnosti s ciljem njihove adekvatne primjene u nastavi likovne umjetnosti. Sposobnost razlikovanja deskriptivnih, normativnih i znanstvenih teorijskih radova. Sposobnost razlikovanja različitih diskurzivnih analiza u filozofiji, poetici, estetici, kritici i drugim teorijskim pristupima vizualnoj umjetnosti. Razumijevanje suprotstavljenih pristupa u estetici, stilistici, kritici, kao i znanstveno teorijskim tekstovima, te ključne poveznice njihovih metodoloških pristupa. Razvijanje sposobnosti stručnog izražavanja u pisanim oblicima, u različitim domenama navedenih pristupa.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Upisana 2. godina diplomskog studija povijesti umjetnosti – nastavnički modul

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Studenti će moći prepoznati različite metodološke pristupe teorijskim analizama vizualnih umjetnosti primjereno razini diplomskog studija. Razvijati će sposobnost pismenog izražavanja i analize različitih teorijskih tekstova kao i njihove primjene u nastavnom procesu. Primjenjivat će metodičke pristupe teorijskim analizama vizualnih umjetnosti i vizualne kulture u kontekstu formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja. Studenti će upoznati interdisciplinarni pristup vizualnoj kulturi unutar srednjoškolske nastave likovne umjetnosti i intermedijalne analize vizualnih formi na polju vizualnih umjetnosti. Razumijet će potrebu širenja strukovnog područja tematiziranjem i problematiziranjem aktualnosti vizualne kulture, vizualnih informacija u kulturi, znanosti o slici i vizualnih studija. Ištice se razvijanje i zauzimanje kritičkog pogleda i interpretacije suvremenih vizualnih pojava. Studenti usvajaju znanja, sposobnosti i vještine istraživanja, proučavanja i interpretiranja programske građe kolegija kako bi analizirali i prezentirali svoje spoznaje odabranim metodama i oblicima rada u kontekstu neformalnog, a posebice formalnog likovnog obrazovanja u Hrvatskoj.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij obuhvaća teorijska i praktična tumačenja vizualne kulture u čijem se kontekstu razvija znanost o slici, slikovni i kulturni obrat, vizualni studiji i multidisciplinarnost vizualnog. Naglašava se uloga vizualnog i dominacija masmedijske slike svijeta, tehnoinovacije, virtualne realnosti i kulture ekrana. Tematizira se položaj slike unutar pojedinih disciplina i tumače se metodički postupci koji se pojavljuju u praksi. Područja i discipline koja se obrađuju su sljedeća: Temeljne discipline znanosti o slici: povijest umjetnosti - znanost o umjetnosti, filozofija, logika i matematika, psihologija, neurologija i kognitivna znanost, retorika i semiotika, komunikologija i mediologija; Povjesno orijentirane znanosti o slici; historiografija, teologija, arheologija, etnologija; Društvene znanosti o slici; sociologija i kulturologija, politologija i pravna znanost; Primjenjene znanosti o slici: kompjutorska vizualistica i istraživanje reklama, kartografija i tipografija; Moderni mediji slike: likovna umjetnost, komunikacijski dizajn, fotografija, film, televizija i novi mediji.

Tumači se i diskutira o raznovrsnim formama slika, tipovima i upotrebi slika, o postupcima njihove proizvodnje, hiperprodukcije i obrade, uvjetima njihove recepcije i distribucije, stvaralačkog mišljenja ili posve općenito o pojmu slike i njenom položaju unutar znanstvenog diskursa. Navedeni se aspekti pristupa i problematiziranja slike razmatraju ujedno i u kontekstu primjene srednjoškolskoj nastavi likovne umjetnosti kao i unutar neformalnog obrazovanja i razvijanja vizualne pismenosti općenito. Razmatra se korelativnost teorijskih postavki znanosti o slici i slike kao medija odgojno-obrazovnog procesa unutar hrvatskog obrazovnog sustava. Diskutira se o stvaranju značenja, identiteta i vrijednosti unutar vizualne kulture i vizualnih komunikacija i analiziraju viđenja posredovana raznim sistemima označavanja. Kolegij propituje vizualnu

i estetsku osjetljivost kroz reprezentacijske forme suvremene vizualne kulture i njene teorijske postulante korelirajući s potrebama formalnog i neformalnog obrazovanja. Kolegij iznalaže metode učenje, poučavanja, proučavanja i prezentiranja teorijskih pristupa i praktičnih vježbi na području znanosti o slici i vizualne kulture.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo _____
	☒ seminari i radionice	
	☒ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su dužni prisustovati predavanjima, seminarima i vježbama, te aktivno sudjelovati u rješavanju zadanog problema unutar radne grupe. Interakcija sa studentima. Praćenje i vrednovanje aktivnosti na nastavi. Kreativan i samostalan pristup istraživanju odabrane tematike na području znanosti o slici i vizualne kulture – izrada pisanih rada uz izradu pripadajuće metodičke vježbe koja problematizira temu u kontekstu formalnog obrazovanja. Studenti osim izrade pisanih rada prema prethodno danim uputama, prezentiraju i izlažu svoje teme i definiraju pitanja za diskusiju. Vrednuje se razumijevanja i argumentirano prezentiranje zaključaka i prikazivanje praktičnih primjera odabrane teme. Rasprava i kritički osrv na izlagane teme. Studenti su dužni tijekom semestra prisustovati terenskoj nastavi. Izvršene studentske obveze uvjet su izlaska na pismeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej	1,5	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; kontinuirana projera znanja (kolokvij); znanje i mogućnost samostalnog zaključivanja iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitу.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Belting, H. (2010). *Kraj povijesti umjetnosti* (Nada Beroš ed.). Zagreb: MSU, biblioteka Refleksije.
2. Sachs-Hombach, K. (Ed.). (2006 [2005]). *Znanost o slici. Discipline, teme, metode*. Zagreb: Antibarbarus.
3. Paić, Ž. (2008.). *Vizualne komunikacije*. Zagreb: Centar za vizualne studije.
4. Jenks, C. (2002). *Vizualna kultura*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
5. Kolešnik, L. (2004). Utjecaj kulturnih teorija na povijest umjetnosti kao znanstvenu disciplinu. In M. Pelc (Ed.), 1. Kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti (pp. <http://hart.hr/uploads/documents/50.pdf>). Zagreb: IPU.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Šuvaković, M. (2006). *Diskurzivna analiza*. Beograd: Univerzitet umetnosti.
2. Šuvaković, M. (2005). *Pojmovnik suvremene umjetnosti*. Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton.
3. Pintarić, H., V. (2012). Suvremena vizualna kultura i problemi vizualnih komunikacija. U: V. Horvat Pintarić, *Kritike i eseji*, 240 – 243. Zagreb: EPH MEDIA d.o.o.
4. Uzelac, S. B. (2008). Od umjetničkog artefakta prema vizualnom tekstu. U: S. Briski – Uzelac, *Vizualni tekst. Studije iz teorije umjetnosti*. 27 – 38. Zagreb: Centar za vizualne studije
5. Hörisch, J. (2007). *Teorijska apoteka*. Zagreb: Algoritam.
6. Eagleton, T. (2005). *Teorija i nakon nje*. Zagreb: Algoritam.
7. Purgar, K. (ur.). (2009). *Vizualni studiji. Umjetnost i mediji u doba slikovnog obrata*. Zagreb: Centar za vizualne studije.
8. Mitchell, W.J.T. (2004). *What do Pictures Want?: the Lives and Loves of Images*. Chicago & London: The

⁹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

University of Chicago Press. 28-57

9. Finn J. (2011). *Visual Communication and Culture - Images in Action*. Oxford: Oxford University Press.
10. Buhl, M. (2005). Visual culture as a strategic approach to art education in education. *International journal of education through art* 1 (2) 103-114. Bristol: UK:Intellect. Dostupno na URL:
http://www.academia.edu/637175/Visual_culture_as_a_strategy_of_reflection_in_education

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Belting, H. (2010). <i>Kraj povijesti umjetnosti</i> (Nada Beroš ed.). Zagreb: MSU, biblioteka Refleksije.	0	11
Sachs-Hombach, K. (Ed.). (2006 [2005]). <i>Znanost o slici. Discipline, teme, metode</i> . Zagreb: Antibarbarus.	3	
Paić, Ž. (2008.). <i>Vizualne komunikacije</i> . Zagreb: Centar za vizualne studije.	0	
Jenks, C. (2002). <i>Vizualna kultura</i> . Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.	7	
Kolešnik, L. (2004). Utjecaj kulturnih teorija na povijest umjetnosti kao znanstvenu disciplinu. In M. Pelc (Ed.), 1. Kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti (pp. http://hart.hr/uploads/documents/50.pdf). Zagreb: IPU.	2	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orientacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Doc. dr.sc. Nataša Lah	
Naziv predmeta	TEORIJE UMJETNOSTI 20. STOLJEĆA	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Komparativno poznavanje teorija umjetnosti i njoj srodnih teorija estetike, i filozofije umjetnosti u odnosu na povijest umjetnosti. Pregledan uvid u razdoblje europske povijesti teorijske misli 20. stoljeća kroz rad Bečke škole povijesti umjetnosti, teoriju avangardi, vizualni formalizam modernističkog pristupa Clementa Greenberga, kritičku teoriju frankfurtskog kruga, teoriju postmodernizma i socijalno kulturno-ekonomijske okvire discipline. Razvijanje sposobnosti prenošenja stičenih znanja u govornom i pisanim obliku.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

nema

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje teorije umjetnosti 20.st. primjerno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti. Stjecanje sposobnosti analize teorijskih tekstova i sposobnosti formuliranja koherenntnih i uvjerljivih tekstova koji se bave sadržajem kolegija.

1.4. Sadržaj predmeta

Posljedice sloma standardiziranih normativa, protokola i procedura u europskoj umjetnosti. Problematiziranje zadane objektivnosti i uvod u novu povijest umjetnosti. Položaj recipijenta u vrijednosnim sustavima. Novi koncepti, metode, paradigme i diskursi. Bečka škola PU. Kontradikcije modernizma. Modernizam, subjektivnost i formalizam. Kritički modernizam. Umjetnost (kao) teorija. Strukturalizam i poststrukturalizam. Feminizam. Postmoderna i kritika postmoderne. Nova kritička teorija. Nova povijest umjetnosti. Vizualna kultura i vizualne studije.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo _____
------------------------------	---	--

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje¹⁰ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	

¹⁰ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad																						
Portfolio																									
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu																									
Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.																									
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)																									
<ol style="list-style-type: none">Šuvaković, M. (2005). <i>Pojmovnik suvremene umjetnosti</i>. Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton. (odabrana poglavlja)Thompson, J. M. (Ed.). (1999). <i>Twentieth Century Theories of Art</i>. Ottawa: Carleton University Press Inc. (odabrana poglavlja)Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Eds.). (2003). <i>Art in Theory 1900-2000</i>. Oxford: Blackwell. (odabrana poglavlja)ppt predavanja																									
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)																									
<ol style="list-style-type: none">Groys, B. (2006). <i>Učiniti stvari vidljivima. Strategije suvremene umjetnosti</i> (Nada Beroš ed.). Zagreb: MSU, biblioteka RefleksijeMiščević, N., & Zinaić, M. (Eds.). (1982). <i>Plastički znak</i>. Rijeka: ICR.Knežević, S. (Ed.). (1999). <i>Bečka škola povijesti umjetnosti</i>. Zagreb: Barbat.Kolešnik, L. (Ed.). (2005). <i>Umjetničko djelo kao društvena činjenica. Perspektive kritičke povijesti umjetnosti</i>. Zagreb: IPU.Michaud, Y. (2004). <i>Umjetnost u plinovitom stanju. Esej o trijumfu estetike</i>. Zagreb: Naklada Ljevak.Struken, M., & Cartwright, L. (2001). <i>Practices of Locating</i>. New York: Oxford University PressKolešnik, L. (Ed.). (1999). <i>Feministička likovna kritika i teorija likovnih umjetnosti</i>. Zagreb: Centar za ženske studije.Danto, A. C. (1997.). <i>Preobražaj svakidašnjeg. Filozofija umjetnosti</i>. Zagreb: Kruzak.Carroll, N. (1995). Danto, Style, and Intention. <i>The Journal of Aesthetic and Art Criticism</i>, 53 (3).Baudrillard, J. (2001.). <i>Simulakrumi i simulacija</i>. Karlovac: Naklada DAGGK, Biblioteka Psefizma.Barasch, M. (1998). <i>Modern Theories of Art</i>. New York, London: New York U.P.																									
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu																									
<table border="1"><thead><tr><th>Naslov</th><th>Broj primjeraka</th><th>Broj studenata</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table>					Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata																		
Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata																							
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija																									
Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orientacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija																									

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr.sc. Marina Vicelja-Matijašić	
Naziv predmeta	Ikonologija	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Prikazati povijest razvoja ikonološke discipline i njezino mjesto u recentnoj humanističkoj misli. Usvojiti ikonološke metode i terminologiju. Odrediti mehanizme i tipologiju odnosa riječi i slike kroz povijest. Utvrditi genezu, vrijednost i promjene sadržaja i tema kroz prostor i vrijeme.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema uvjeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Razumijevanje nastanka i razvoja određenog sadržaja/teme u vremenu i prostoru, njezina širenja te ishodišta i utjecaja. Mogućnost čitanja i analize određenog likovnog djela. Mogućnost sudjelovanja u diskusiji i jasnog i argumentiranog obrazloženja teze ili stava. Poznavanje recentne literature i recentnih rezultata istraživanja i doprinosa u disciplini. Razvijena sposobnost samostalnog istraživanja i obrane određene teze u pisanim i usmenim obliku.

1.4. Sadržaj predmeta

Ikonologija – povijesni pregled; odnos pojmova ikonologija-ikonografija; ikonologija danas

Razvoj ikonološke misli: Warburg, Panofsky, Warburgova škola (biblioteka), Američka škola, kritike ikonologije, Warburgov krug, Francuska škola, suvremene perspektive

Ikonološke metode – interpretacija «slike» s obzirom na ikonografski kontekst, nastanak, kontinuitet i recepciju; način čitanja i recepcije «slike»; promjena načina prikazivanja sadržaja u povijesti umjetnosti

«Slika» kao povijesni dokument

«Slika» kao komentar

Riječ i slika – mehanizmi i tipologija

Case study – interpretacija određenog sadržaja-teme

Primjeri ikonološke interpretacije umjetničkih djela iz različitih perioda – vježba „čitanja slike“ u nastavi likovne umjetnosti

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☐ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☐ ostalo _____
1.6. Komentari		

1.7. Obveze studenata

Pohodanje je nastave obavezno; na nastavi se od studenata očekuje aktivno sudjelovanje; za nastavnu jedinicu postoje pripreme; aktivnost se na nastavi evaluira.

1.8. Praćenje¹¹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

Ocenjivanje i vrednovanje studenata se vrši redovitim praćenjem njihova rada, bodovanjem aktivnosti na nastavi, ocjenom seminarskoga rada koji se sastoji u samostalnome istraživanju i prezentaciji, pismenim ispitom u formi eseja i završnim usmenim ispitom.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Vichelja-Matijašić M., *Uvod u ikonologiju* (udžbenik), Filozofski fakultet, Rijeka, 2015.
2. Panofsky, E. *Ikonološke studije*. Beograd 1975. (poglavlja: Uvod, Slijepi kupidon i Neoplatonistički pokret i Michelangelo)
3. Damjanov J., *Pogled i slika*, Zagreb, 1996.
4. Damjanov J., *Vizualni jezik i likovna umjetnost*, Zagreb, 1991.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Vichelja-Matijašić M., *Ikonologija*. Rijeka, 2014.
2. Mitchell, W.J.T. *Iconology: Image, Text, Ideology*. Chicago, 1986.
3. Holly, M.A. *Panofsky and the Foundation of Art History*. Ithaca, NY, 1984.
4. *Image and Beliefs*. Princeton, 1999.
5. Hall, J. *Rječnik tema i simbola u umjetnosti*. Zagreb, 1991.
6. Gombrich, E.H. *The Sense of Order: A Study of Psychology of Decorative Art*. Ithaca, 1984.
7. Schapiro, M. *Words and Pictures*. Hag, 1973.
8. Panofsky, E. *Meaning in the Visual Arts*. Chicago, 1998.
9. Miles, M. *Image as Insight. Visual Understanding in Western Christianity and Secular Culture*. Boston 1985.
10. Warburg, A. *Ritual zmije*. Zagreb, 1996.
11. Sindig – Larsen, S. *Iconography and Ritual. A Study of Analytical Perspectives*. Oslo 1999.
12. Van Straten, R. *Uvod u ikonografiju*. Zagreb, 2001.
12. *Ideal, forma, simbol*. Zagreb, 1995., Biblioteka Instituta PU (poglavlje: A.M.Warburg: Talijanska umjetnost i internacionalna astrologija u palači Schifanoja u Ferrari)
14. Warburg, A. *Ritual zmije*. Zagreb, 1996., Biblioteka Instituta PU, (W.S. Heckscher, Geneza ikonologije)

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
M. Vichelja-Matijašić, <i>Uvod u ikonologiju</i> (udžbenik)	e-izdanje	10
Damjanov J., <i>Pogled i slika</i> , Zagreb, 1996.	1	
Damjanov J., <i>Vizualni jezik i likovna umjetnost</i> , Zagreb, 1991.	1	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...).

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet).

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne). Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta.

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata.

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja).

¹¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Nositelj predmeta	Martinela Dragičević, mag. str.	
Naziv predmeta	Praktikum metodike povijesti umjetnosti	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	3 0+30+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Osnovljavanje studenata za razumijevanje, praćenje i vrednovanje metodičke teorije i prakse u kontekstu srodnih znanosti. Osnovljavanje studenata za profesionalnu, kreativnu, etičnu i estetsku djelatnost profesora povijesti umjetnosti/likovnih umjetnosti u srednjim školama. Osnovljavanje za istraživački odnos metoda diskriminativne percepcije, likovne osjetljivosti, vizualnog mišljenja i odgajanja pažnje, kao i ciljanom, srednjoškolskom uzrastu primjerenih metoda motivacije.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Upisana 2. godina diplomskog studija povijesti umjetnosti – nastavnički modul

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Studenti će usvojiti znanja koje će im omogućiti prezentaciju i interpretaciju bilo koje vizualne ili likovno-umjetničke pojave kao i vještine potrebne za kreativan pristup srednjoškolskoj nastavi likovne umjetnosti. Studenti će biti osposobljeni obrađivati i pripremati povijesno-umjetničku građu primjerenim metodama i načinima rada u srednjim školama prema propisanim nastavnim planovima i programima. Studenti će moći teorijski razumijevati metodičku problematiku struke, kritički se odnositi i sveobuhvatno pristupati istraživanju vizualnih pojava s ciljem razvijanja spoznaje o vrijednosti metodičke djelatnosti u realizaciji srednjoškolske nastave.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij obuhvaća metodičku teoriju i praksu u kontektu odgojno-obrazovnog procesa prezentacije gradiva povijesti umjetnosti primjerno razini srednjoškolskog obrazovanja. Studenti će se unutar kolegija upoznati s pripremom i artikulacijom nastavnog sata, oblikovanjem pisane metodičko-didaktičke pripreme i mikrogramiranjem, s metodološki osmišljenim vježbama i suvremenim, kreativnim pristupom nastavi. Upoznavanje s načinima prezentiranja pojedinih nastavnih cjelina predviđenih relevantnim nastavnim planom i programom i predmetnim kurikulumom. Istraživanje raznolikog i kreativnog pristupa umjetničkim djelima, medijima i stilskim periodima zastupljenim u propisanim nastavnim cjelinama predmeta likovna umjetnost. Izvođenje metodičko-didaktičkih vježbi za pripremu nastavnih cjelina i samostalno izvođenje nastave u gimnaziji. Poznavanje nastavnog plana i programa, predmetnog kurikuluma, relevantnih zakona, pravilnika, priručnika, udžbenika, kataloga znanja i ostale metodičke građe. Simulacija nastavnog sata na odabranu temu, analiza, probno i nastupno predavanje u srednjoj školi - gimnaziji. Studentska praksa uključuje mentorstvo, hospitacije i aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☒ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☒ terenska nastava	☐ ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su dužni prisustovati predavanjima i seminarima, te aktivno sudjelovati u rješavanju zadanog problema unutar radne grupe. Studenti odraduju hospitacije i prate nastavni proces u srednjoj školi na predmetu likovna umjetnost.

Samostalno pristupaju izradi i prezentaciji oglednog i nastupnog (ocjenskog) predavanja na zadanu temu u konzultaciji s predmetnim nastavnikom - mentorom u okviru zadanog plana i programa predmeta likovna umjetnost u gimnaziji.

1.8. Praćenje¹⁶ rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad	1
Portfolio	0,5					

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave i vježbi; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji metodičkih vježbi, probnog i nastupnog predavanja; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Ivančević, R., Turković, V. (ur.) (2001.) *Vizualna kultura i likovno obrazovanje*, Zagreb: Hrvatsko vijeće InSEA; (odabrana poglavља)
2. Marinković, J. (2008). *Učiteljstvo kao poziv. Rastakanje pedagogije i potraga za smisalom*. Zagreb: Kruzak
3. Damjanov, J. (1991). *Vizualni jezik i likovna umjetnost*, Zagreb: Školska knjiga
4. Rose, G. (2005). *Visual Methodologies*. London: Sage Publications.
5. Odobreni udžbenici i priručnici za gimnazijalne programe za tekuću školsku godinu; nastavni planovi i programi za likovnu umjetnost (NCVVO), predmetni kurikulumi, zakoni, pravilnici, vodiči i ostali radni materijali s nastave

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Metodičke sintagme i paradigme: metodičko usavršavanje srednjoškolskih nastavnika likovne umjetnosti. Dostupno na: <http://195.29.243.219/avangarda-msp/>
2. Rudolf, A (2008). *Novi eseji o psihologiji umjetnosti*. Zagreb: Matica hrvatska.
3. Turković, V. (2008). Umjetničko obrazovanje u tranziciji: Likovno obrazovanje u europskom obrazovnom sustavu. *Metodika: časopis za teoriju i praksu metodika u predškolskom odgoju, školskoj i visokoškolskoj izobrazbi*, Vol. 10, No. 18, 8 - 38. Zagreb: Učiteljski fakultet. Sveučilišta u Zagrebu. Dostupno na Hrcak bazi, URL: <http://hrcak.srce.hr/40814>
4. Addiss, S., Ericson, M. (1993). *Art History and Education (Disciplines in Art Education)*. University of Illinois Press-
5. Umjetničko djelo u likovnom odgoju i obrazovanju. Zbornik umjetničko-znanstvenih skupova 2009-2011. Dostupno na: http://metodikalikovnekulture.weebly.com/uploads/2/3/9/9/23990305/zbornik-umjetnicko_djelo_u_likovnom_odgoju_i_obrazovanju.pdf
6. Skender, L., Petrović, A., Turkalj Podmanicki M. (2011). Dokumentarni film i videoklipovi u metodičkoj praksi likovne umjetnosti. U: *Život i škola*, br. 27 (1/2012.), 58., 234– 243.
7. Hicela, I. (ur.). (2009). *Djeca i mladež u svijetu umjetnosti*. Split: Centar za interdisciplinarne studije – Studia Mediterranea, Filozofski fakultet sveučilišta u Splitu, Hrvatsko pedagoško - književni zbor. Milanović, D., Bežen, A.,
8. Domović, V. (ur.), (2013). *Metodike u suvremenom odgojno-obrazovnom sustavu*. Zagreb: Akademija odgojno-obrazovnih znanosti Hrvatske.
9. Škojo, T. (2012). Kreativnost učenika srednjih škola u nastavi umjetničkoga područja. U: *Život i škola*, br. 29 (1/2013.) 59., 300. – 316.
10. Cannatella, H. (2008). *The richness of art education. Educational futures. Rethinking theory and practise*, Volume 23. Rotterdam: Sense publishers.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Ivančević, R., Turković, V. (ur.) (2001.) <i>Vizualna kultura i likovno obrazovanje</i> , Zagreb: Hrvatsko vijeće InSEA; (odabrana poglavља)	0	11

¹⁶ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

2. Marinković, J. (2008). <i>Učiteljstvo kao poziv. Rastakanje pedagogije i potraga za smisalom</i> . Zagreb: Kruzak.	0	
3. Damjanov, J. (1991). <i>Vizualni jezik i likovna umjetnost</i> , Zagreb: Školska knjiga	5	
4. Rose, G. (2005). <i>Visual Methodologies</i> . London: Sage Publications.	1	
5. Odobreni udžbenici i priručnici za gimnazijalne programe za tekuću školsku godinu; nastavni planovi i programi za likovnu umjetnost (NCVVO), predmetni kurikulumi, zakoni, pravilnici, vodiči i ostali radni materijali s nastave	/	
1.13. <i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija.		

Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Julija Lozzi Barković		
Naziv predmeta	Muzeologija		
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul		
Status predmeta	obvezatan		
Godina	2.		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	3 15+0+30	

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij će studentima omogućiti upoznavanje sa širom muzeološkom perspektivom, u vidu osvještavanja novih tendencija unutar discipline, usvajajući time nove metode očuvanja, istraživanja i prezentacije baštine, kao i korištenja iste u vidu općedruštvenog razvoja i procesa edukacije. Muzeologija, u širem smislu, omogućuje shvaćanje sadržaja, značenja i mogućih varijabilnosti muzealija, kao nositelja informacije iz prošle realnosti. Također, pažnja će se usmjeriti na osvještavanje iznimno bitne edukativne uloge baštinskih institucija, posebice muzeja; pripremiti ih za vrednovanje stalnih postava muzeja kao i ostalih vrsta izložbi na osnovnoj razini. Time se stvaraju osnovni preduvjeti za odabir i korištenje sadržaja u okvirima baštinskih institucija kao dodatnih nastavnih sadržaja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

nema

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Studenti će nakon položenog kolegija imati najmanje osnovna znanja za korištenje sadržaja dostupnih u okvirima muzejskih, galerijskih, i ostalih baštinskih institucija s ciljem njihove implementacije u nastavne kurikulume. Dodatno, bit će osviješteni o ulozi i važnosti procesa uočavanja, prepoznavanja, očuvanja, prezentacije predmeta i sklopova baštine kao značajnog dijela kulturnog identiteta ljudskog društva, zajednice, ali i o važnosti i načinima edukacije mlađih generacija o istom.

1.4. Sadržaj predmeta

Povijesti i tipologiji ustanova koje se bave istraživanjem, čuvanjem i zaštitom kulturnih dobara, kako u svijetu tako i u Hrvatskoj s naglaskom na muzeje; muzejska funkcija komunikacije kroz povijest, s naglaskom na važnost baštinskih institucija, posebice muzeja, u edukativnim procesima; pregled današnje muzeološke prakse s naglaskom na prepoznavanju i ulozi različitih vidova kulturne baštine u edukaciji zajednice, u okviru institucija i van njih; postupci pri interpretaciji prezentirane baštine (muzeji, in situ) i korištenje istog u edukativnom procesu .

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovitost u pohađanju nastave, aktivnost u nastavi, seminarski rad, referat, pismeni ispit.

1.8. Praćenje¹⁷ rada studenata

Pohađanje	0,25	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni	
-----------	------	---------------------	------	----------------	-----	-----------------	--

¹⁷ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

nastave					rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad	
Portfolio						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

Segmenti kolegija (pohađanje, aktivnost) vrednovati će se dosljedno tijekom cijelog semestra praćenjem dolazaka i aktivnosti unutar nastavnog procesa. Seminarski rad ocjenjivati će se prema uspostavljenim parametrima o kojima će student biti obaviješten na početku semestra. Isto vrijedi i za referat kojim će konkretni seminarski rad biti predstavljen. Kao krajnja provjera usvojenog znanja kolegija biti će proveden pismeni ispit na kojem student treba zadovoljiti minimalno 50% ukupnih bodova za prolaz.

Kolegij zahtijeva redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje, jer predviđena znanja koja se trebaju usvojiti ovise uglavnom o ovom segmentu. Stoga se očekuje absolutna redovitost pohađanja.

Student je u okviru programa dužan izraditi seminarski rad i prezentirati ga kolegama u terminu dogovorenom na početku semestra. Ukoliko se student ne pridržava rokova, to utječe na pojedinačnu ocjenu koja se studentu daje za svaki rad, a zbir svih ocjena utječe na konačnu ocijenu. Ukoliko student ima nekih nepredviđenih situacija koje direktno utječu na poštivanje roka dužan je to na vrijeme i prije roka javiti nastavniku s kojim mora dogоворити alternativni rok.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Maroević, I. *Uvod u muzeologiju*, Radovi zavoda za informacijske studije, Zagreb, 1993.
- Šola, T. *Eseji o muzejima i njihovo teoriji - prema kibernetičkom muzeju*. Zagreb. Hrvatski nacionalni komitet ICOM-a, 2003.
- Gob, André – Drouquet, Noémie. Muzeologija: Povijest, razvitak, izazovi današnjice. Zagreb: Antabarabrus, 2007.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Udžbenici za likovnu umjetnost u srednjim školama
- Šola, Tomislav. Marketing u muzejima, ili o vrlini i kako je obznaniti. Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2001.
- *Informatica Museologica* (ovisno o temi i seminarskim radovima studenata)
<http://www.mdc.hr/hr/mdc/publikacije/informatica-museologica/stari-brojevi/>

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Maroević, I. <i>Uvod u muzeologiju</i>	2	15
Šola, T. <i>Eseji o muzejima i njihovo teoriji - prema kibernetičkom muzeju</i>	5	
Gob, André – Drouquet, Noémie. Muzeologija: Povijest, razvitak, izazovi današnjice. Zagreb: Antabarabrus, 2007.	2	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Rasprave. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom cijelog semestra. Praćenje napredovanja svakog studenta zasebno. Anonimna anketa na kraju semestra koja se provodi na razini Fakulteta.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Julija Lozzi Barković	
Naziv predmeta	Metode istraživanja i prezentacije arhitekture i urbanizma	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi predmeta su:

- upoznati studente s nastavnim predmetom na osnovnoj i srednjoškolskoj razini te metodičkim disciplinama za učinkovito poučavanje građe iz sadržaja kolegija.
- ospozobiti studente kako planirati nastavne i izvannastavne aktivnosti i zadatke, a sve s ciljem usvajanja temeljnih znanja iz sadržaja kolegija te razvijanja svijesti o značaju arhitektonске i urbanističke baštine kod učenika, što bi općenito trebalo doprinijeti obrazovnom i nastavnom procesu u širem smislu.
- motivirati studente za stjecanje temeljnih informatičkih znanja o postupku usvajanja načina prikupljanja podataka, dokumentiranja i prezentacije građe iz sadržaja kolegija, što bi također trebalo biti korisno polaznicima kolegija u kasnjem nastavnom procesu.
- senzibilizirati studente za implementiranje znanja o arhitektonskoj i urbanističkoj baštini na metode njezinog istraživanja i prezentacije, što bi općenito trebalo doprinijeti spoznaji o istraživačkoj metodologiji i prezentaciji građe i u okviru drugih nastavnih područja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Opće znanje iz povijesti umjetnosti, arhitekture i urbanizma, posebno iz razdoblja 19. i 20. stoljeća.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Student će biti u stanju:

- suvereno se koristiti usvojenim metodama istraživanja i prezentacije građe iz sadržaja kolegija, posebno radi senzibiliziranja djece i mladih vezano uz razvijanje svijesti o važnosti arhitektonske i urbanističke baštine na lokalnom i nacionalnom planu.
- primijeniti stečeno znanja iz sadržaja kolegija u nastavnom procesu i u nastavnim programima na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini.
- uvesti nove ideje, pojmove i terminologiju iz sadržaja kolegija u nastavni proces u skladu s uzrastom i sposobnostima učenika.
- uspostaviti svrhovito okruženje za prepoznavanje prilika ne samo za školsko (nastavno) već i za izvanškolsko usvajanje znanja i valorizaciju građe iz sadržaja kolegija, a sve s ciljem razvijanja potencijala učenika u širem smislu.
- raditi u timu te prepoznati pozitivne strane suradnje s kolegama, što je također jedan od zahtjeva suvremenoga nastavnog procesa.
- kreativno i konstruktivno pristupati unapređenju i inovacijama u nastavnom procesu te biti spreman prilagoditi vlastiti rad potrebnim promjenama u nastavnom procesu na temelju stečenog znanja o metodama istraživanja i prezentacije građe iz sadržaja kolegija.
- stvoriti uvjete za razvijanje učeničkih potencijala na svim razinama na temelju stečenoga specifičnog znanja iz sadržaja kolegija.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij Metode istraživanja i prezentacije arhitekture i urbanizma sadržajno se prvenstveno referira na arhitekturu i urbanizam Rijeke 19. i prve polovice 20. stoljeća kao važnoga dijela nacionalne i europske graditeljske baštine modernog

doba. Zbog kontinuiranih dodira srdnjoeuropske i mediteranske tradicije toj baštini pripada posebno mjesto unutar korpusa hrvatske i europske umjetnosti, budući da je recepcija utjecaja koji su dolazili iz srednjoeuropskih umjetničkih središta (Beča, Budimpešte), odnosno zapadnjeuropskih (Italije), te njihovo miješanje s lokalnim iskustvima arhitektonskog i prostornog oblikovanja rezultirala osobitim vrijednostima koje podjednako pripadaju nacionalnom i europskom umjetničkom nasljeđu. Graditeljska i urbanistička baština Rijeke 19. i prve polovice 20. stoljeća u povijesno-arhitektonskom smislu u okviru kolegija postavlja se u širi kontekst, a njezinom interpretacijom i prezentacijom valoriziraju se i afirmiraju njezine ambijentalne specifičnosti, no kolegij se prvenstveno temelji na prezentaciji metoda istraživanja te građe, što ima za cilj osposobljavanje studenata za njihovu kasniju primjenu u nastavnom procesu. Na temelju navedenih spoznaja polaznici kolegija će u svojem budućem nastavnom radu biti u mogućnosti educirati učenike o temeljnim metodama istraživačkog rada na području arhitektonskog i urbanističkog nasljeđa, s posebnim ostvrtom na lokalnom doprinosu. Učenici će na taj način biti osposobljeni za samostalan rad i istraživanje ne samo na tom specifičnom području, već i općenito, a usvanje znanja iz područja istraživačke metodologije bit će, dakako, korisno u razvijanju i svih drugih učeničkih potencijala u kontekstu odgojno-obrazovnog procesa.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
1.6. Komentari		

1.7. Obvezne studenata

Studenti su dužni prisustovati na minimalno 70% nastave. Studenti koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustovati na minimalno 50% nastave. Osim redovitog prisustovanja i aktivnog sudjelovanja u nastavi, studenti su obavezni napisati i prezentirati seminarske radove i samostalne zadatke na zadane teme, pristupiti kolokvijima te pismenom i usmenom završnom ispitu.

1.8. Praćenje¹⁸ rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	0,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena uspjeha.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Russell Hitchcock, H., *Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries*, London ,1990.

Matejčić, R, *Kako čitati grad*, ICR, Rijeka ,1993.

Arhitektura historicizma u Rijeci, MMSU, Rijeka, 2001.

Arhitektura secesije u Rijeci, Rijeka, MMSU, 1997.

Moderna arhitektura Rijeke, Rijeka, MMSU,1996.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Eisenman, S. F. i Croe, T., *Nineteenth Century Art, A Critical History*, London, 2002.

Frampton, K., *Kritička povijest (moderna arhitektura)*, Zagreb, 1992.

Radović-Mahečić, D., *Moderna arhitektura u Hrvatskoj 30-tih godina*, Zagreb, 2007.

Benevolo, L., *Storia dell'architettura moderna II*, Bari, 1960.

Curtis, W. J. R. , *Modern Architecture since 1900*, Oxford, UK, 1982.

Jenks, C., *Moderno pokreti u arhitekturi*, Beograd, 1988.

¹⁸ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Muller, W. G., Vogel: *Atlas arhitekture 1*, Zagreb 1999.
Muller, W. G., Vogel: *Atlas arhitekture 2*, Zagreb 1999.
Summerson, J., *Klasični jezik arhitekture*, Zagreb 1998.
Damjanov, J., *Vizualni jezik i likovna umjetnost*, Zagreb, 1991.
Damjanov, J., *Pogled i slika*, Zagreb, 1996.

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Russell Hitchcock, H., <i>Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries</i> , London ,1990.	2	15
Matejčić, R, <i>Kako čitati grad</i> , ICR, Rijeka ,1993.	2	
<i>Arhitektura historicizma u Rijeci</i> , MMSU, Rijeka, 2001.	2	
<i>Arhitektura secesije u Rijeci</i> , Rijeka, MMSU, 1997.		
<i>Moderna arhitektura Rijeke</i> , Rijeka, MMSU,1996.	2	

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Praćenje kvalitete i uspješnosti provoditi će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.

3.2.2. Izborni predmeti

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Marina Vicelja Matijašić	
Naziv predmeta	Srednjovjekovno zidno slikarstvo u nastavi likovne umjetnosti	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti; nastavnički smjer	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	3 15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Temeljni cilj predmeta je pripremanje studenata za organizaciju nastave likovne umjetnosti iz tema vezanih uz upoznavanje s tehnikama i razvojem zidnoga slikarstva kao umjetničkog medija od 11. do 15. stoljeća u Europi. Kroz različite oblike nastave (predavanja, terenska nastava, organizacija rasprava, prezentacija i dr.) studenti će razmotriti i kritički pristupiti načinima na kojima se učenicima mogu približiti teme poput razumijevanje načina identificiranja i proučavanja sličarskih radionica; upoznavanje i usvajanje terminologije; poznавање најзначајнијих primjera srednjovjekovnog zidnog slikarstva na prostoru Italije, Austrije, Slovenije i Hrvatske s posebnim naglaskom na korpus istarskog slikarstva; poznавање temeljnih ikonografskih i formalnih karakteristika te razvoja stilskih promjena; razvijanje sposobnosti prepoznavanja i analize primjera zidnoga slikarstva te naglasak na važnosti interdisciplinarnog pristupa i kontekstualizacije; upoznavanje s terenskim načinom rada – tehnikama restauracije i konzervacije temeljem toga oblikovati i prezentirati odgovarajuće nastavne jedinice.

Raspravljat će se o načinima usvajanja osobitosti likovno-povijesnih razdoblja, obilježja stilskih perioda, prepoznavanja sličarskih i kiparskih tehnik i tehnika gradnje te terminologiji i njihovoj implementaciji u suvremenim srednjoškolskim kurikulum. U cilju oživljavanja interesa za baštinu ranijih razdoblja diskutirati će se i vrednovati zaštita i prezentacija umjetničke baštine s posebnim naglaskom na lokalnu sredinu. Posebna pozornost обратити će se temama vezanim uz interdisciplinarnost i nove medije u nastavi likovne umjetnosti.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da student nakon položenog ispita može:

- razumjeti osnovna obilježja srednjovjekovnog zidnog slikarstva – stilske i ikonografske odrednice te osnove sličarskih tehnika
- koristiti temeljne metodologije i terminologije povijesti umjetnosti u analizi i interpretaciji pojedinih djela
- koristiti pojmove, vrijednosti i suprotstavljena stajališta te biti svjestan ograničenja i pristranosti povijesnih podataka i izvora
- imati razvijenu svijest o potrebi kontekstualizacije umjetničkog djela i interdisciplinarnog pristupa
- interpretirati (opisati i analizirati) umjetnička djela
- samostalno istraživati, pripremiti i usmeno izložiti prezentaciju
- pripremiti nastavnu jedinicu

1.4. Sadržaj predmeta

- povijesni kontekst – kritički pregled zidnoga slikarstva od 10. do 15. stoljeća na prostoru Europe
- pregled sličarskih tehnik, terminologije, formalnih i ikonografskih inaćica
- regionalna obilježja i posebnosti na europskom prostoru – Italija, Austrija, Slovenija, Hrvatska – izabrani lokaliteti
- uvid u starija i recentna istraživanjima - razumijevanje i kritičko promišljanje literature
- formalne i ikonografske analize pojedinih sličarskih programa

- terenska nastava – obilazak istarskih lokaliteta – upoznavanje sa stanjem slikarskog korpusa, metodama restauracije i konzervacije
- rasprava o načinima i metodama poučavanja navedenih sadržaja

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	X ☐ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	☐ multimedija i mreža
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ laboratorij
	☒ terenska nastava	☐ mentorski rad
		☐ ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obvezne studenata

Pohađanje nastave i redovito čitanje tekstova koji su postavljeni kao zadatak za sljedeće predavanje, te u raspravi o njima aktivno sudjelovati. Studenti moraju izraditi jednu nastavnu jedinicu i prezentirati ju usmeno na satu.

1.8. Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio		Terenska nastava	0,5				

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

ZAVRŠNI ISPIT

Završni ispit je pismeni. Studenti moraju prepoznati, analizirati i interpretirati zadano umjetničko djelo.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Bačić M.- Mirenić-Bačić J. (2004) *Likovno mišljenje*, Zagreb.
- Damjanov J. (2013) *Likovna umjetnost 1 i 2*, Zagreb.
- Ivančević R. (2006.) *Stilovi, razdoblja, život 1. i 2.*, Zagreb.
- Karaman A. (2005) *Likovna umjetnost 1 i 2*, Zagreb.
- Karaman A.- Serdarević J. (2005.) *Likovna umjetnost 1, Osnovni elementi, oblici i vrste likovnog govora*, priručnik za nastavnike, Zagreb.
- Reader (odabrana poglavlja i članci s obzirom na izabrane teme).

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Bisconti F., *Le pitture delle catacombe Romane. Restauri e interpretazioni*, Tau Editrice, 2011.

Affreschi absidali nella basilica di Aquileia. Progetto di restauro (ur. E. Accornero), Centro di catalogazione e restauro dei beni culturali, Villa Manin di Passariano, 1999.

La pittura nel Veneto. Le origini (ur. F. Flores d'Arcais), Milano, Electa, 2004.

Romano S., *Riforma e tradizione 1050-1198, La pittura medievale a Roma*, Corpus vol. IV, Jaca Book, 2006.

Rasmo N., *Affreschi del Trentino e dell'Alto Adige*, Trento, Itas, 1971.

Dodwell, Ch. R., *The Pictorial Arts of the West 800-1200*, Yale University Press, 1993.

Medioevo: i Modelli, Atti del Convegno internazionale di studi, Parma, 27 settembre – 1 ottobre 1999 (ur. C. Quintavalle), Università di Parma, Electa, 2002.

Camille M., *Gothic Art. Glorious Visions*, Prentice Hall College Press, 2003.

Early Italian Painting and Works of Art 1300 – 1450. London, 1983.

La pittura in Italia. Il Duecento e il Trecento, Milano, 1986.

Il Trecento Adriatico: Paolo Veneziano e la pittura tra Oriente e Occidente, Milano 2002.

5 **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Zeri F. – Gardner E., *Italian Painting. North Italian Schools*, New York, 1986.

Fučić B., *Vincent iz Kastva*, Zagreb, 1992.

Fučić B., *Majstor iz Konstanca*, Brsec-Zagreb, 2000.

Hilje E., *Gotičko slikarstvo u Zadru*, Zagreb, 1999.

Paolo Veneziano, *stoljeće gotike na Jadranu*, Zagreb, 2004.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Bačić, M, Mirenić-Bačić J. (2004) <i>Likovno mišljenje</i> , Zagreb.	1	15
Damjanov, J. (2013) <i>Likovna umjetnost 1 i 2</i> , Zagreb.	26	
Ivančević, R. (2006.) <i>Stilovi, razdoblja, život 1. i 2.</i> , Zagreb.	3	
Karaman, A. (2005) <i>Likovna umjetnost 1 i 2</i> , Zagreb	1	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

- povratne informacije o studentskom razumijevanju na predavanjima – pisane i usmene
- zaključna rasprava o program kolegija, nastavu i nastavnom materijalu
- evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)
- ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata
- portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Marina Vichelja-matičić	
Naziv predmeta	Umjetnost Bizanta i Islama u nastavi likovne umjetnosti	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2. godina	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

- upoznavanje s povjesnim razvojem umjetnosti Bizanta i Islama; razumijevanje odnosa „zapadne“ i „istočne“ kršćanske umjetnosti;
- prepoznavanje i usvajanje temeljnih formalnih i ikonografskih faktora bizantske i islamske umjetnosti
- kritički osvrt i rasprave na pojedine teme
- usvajanje različitih strategija i načina poučavanja sukladno temi i sadržaju koji se obrađuje
- usvajanje potrebe terenskoga rada i učenja na terenu
- svladavanje planiranja nastavnih jedinica (s obzirom na temu), planiranje zadataka i njihova raspodjela, motivacija i evaluacija učenika

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema uvjeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Stvoriti temeljne pretpostavke za pravilno razumijevanje osnovnih smjernica u poučavanju Umjetnosti Bizanta – izbor glavnih tema i sadržaja, načina poučavanja, pogotovo s obzirom na povjesni kontekst. Moći prepoznati i primjeniti nove tehnologije i suvremene načine poučavanja ove teme u nastavi – ponajprije u načinu korištenja vizualnoga materijala. Mogućnost provođenja formalne i ikonografske analize izabranih djela s učenicima.

1.4. Sadržaj predmeta

- povjesni okvir nastanka bizantske umjetnosti – osnovne odrednice i različiti pristupi u definiranju – način poučavanja kompleksnih povjesnih elemenata, izbor ključnih povjesnih cjelina
- tri faze razvoja Bizantske umjetnosti – osnovne formalne odrednice kroz analizu i tumačenje umjetničkih djela – naglasak na gledanju, prepoznavanju i usporedbi, vladanje vokabularom i terminologijom, usvajanje dobre prakse i suvremenih načina poučavanja
- ikonografija Bizantske umjetnosti – analize izabranih djela, povjesno-umjetnički kontekst te naglasak na interdisciplinarnosti i povezivanju likovnih umjetnosti s drugim faktorima koji su je uvjetovali ili formirali; naglasak na učenju o povezivanju usvojenih sdržaja i kritičkom mišljenju
- pogled s Istoka i sa Zapada – naglasak na nacionalnom i regionalnom korpusu – terenski rad; poznавanje svojega kraja, značaj umjetničke baštine

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	
1.6. Komentari		
1.7. Obveze studenata		

Pohađanje je nastave obavezno; na nastavi se od studenata očekuje aktivno sudjelovanje; za nastavnu jedinicu postoje pripreme; aktivnost se na nastavi evaluira.

1.8. Praćenje⁶ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

Ocenjivanje i vrenovanje studenata se vrši redovitim praćenjem njihova rada, bodovanjem aktivnosti na nastavi, ocjenom seminarskoga rada koji se sastoji u samostalnome istraživanju i prezentaciji, pismenim ispitom u formi eseja i završnim usmenim ispitom.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Ivančević R., *Stilovi, razdoblja, život 1*, Zagreb, 2009.

Vicelja-Matijašić M., *Istra i Bizant*, Rijeka, 2008.

Cormac R., *Byzantine Art*, Oxford 2000,
Reader

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Krautheimer R., (Curcic S). *Early Christian and Byzantine Architecture*. Yale UP, 1992.

Grabar A., *Umetnost Bizanta*. Novi Sad, 1986.

Rice D.T., *The Art of Byzantine Era*. New York, 1994.

Rodney L., *Byzantine Art and Architectue (An Introduction)*. Cambridge, 1996.

Izbor članaka

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Vicelja-Matijašić M., <i>Istra i Bizant</i>	5	15
Ivančević R., <i>Stilovi, razdoblja, život 1</i>	3	
Cormac R., <i>Byzantine Art</i>	1	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...).

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet).

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne).

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta.

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata.

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja).

⁶ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Nina Kudiš	
Naziv predmeta	Tema venecijanske oltarne pale u nastavi	
Studijski program	Dvopredmetni diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički smjer	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2. godina	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznavanje studenata s poviješću i razvojem oltarnih pala na Apeninskom poluotoku te s kontekstom nastanka i razvoja te paradigmatskim primjerima renesansnih oltarnih pala u Veneciji i na području Serenissime, što uključuje Istru, kvarnerske otoke i Dalmaciju. Upoznavanje studenata sa strukturom znanstvenog članka, uvećanje sposobnosti pismenog izražavanja, točnije sposobnosti opisa i analize artefakata te sposobnosti sačinjavanja koherentnih i uvjerljivih tekstova iz područja povijesti umjetnosti (uze područje: renesansna umjetnost u Veneciji). Upoznavanje s najznačajnijim primjerima venecijanskih oltarnih pala 17. i 18. stoljeća. Uz bavljenje stručnim aspektima teme oltarnih pala cilj je da studenti usvoje različite strategije i načine poučavanja sukladno temi i sadržaju koji se obrađuje. Dodatni ciljevi su i svladavanje planiranja nastavnih jedinica (s obzirom na temu), planiranje zadataka i njihova raspodjela te motivacija i evaluacija učenika.

1.2. Uvjjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Studenti će moći prepoznati i primijeniti nove tehnologije i suvremene načine poučavanja ove teme u nastavi – ponajprije u načinu korištenja vizualnoga materijala. Studenti će steći znanja za provođenje formalne i ikonografske analize izabranih djela s učenicima. U segmentu struke studenti će usvojiti povijesti i razvoja oltarnih pala na Apeninskom poluotoku te konteksta nastanka i razvoja te paradigmatskih primjera renesansnih oltarnih pala u Veneciji i na području Serenissime, što uključuje Istru, kvarnerske otoke i Dalmaciju. Poznavanje strukture stručnog članka, posjedovanje sposobnosti pismenog izražavanja, točnije sposobnost opisa i analize artefakata te sposobnost sačinjavanja koherentnih i uvjerljivih tekstova iz područja povijesti umjetnosti (uze područje: renesansna umjetnost u Veneciji). Poznavanje najznačajnijih primjera venecijanskih oltarnih pala 17. i 18. stoljeća, ali i sposobnost korištenja regionalnih, učenicima bliskih, primjera u nastavi likovne umjetnosti. Analizom spomenika tzv. zavičajne baštine studenti će kroz primjere usvojiti mogućnosti i načine primjene takvih sadržaja u nastavi i vannastavnim aktivnostima kao metode pobuđivanja interesa kod učenika.

1.4. Sadržaj predmeta

Stvoriti temeljne pretpostavke za pravilno razumijevanje osnovnih smjernica u poučavanju važne stručne teme oltarnih pala – izbor glavnih tema i sadržaja, načina poučavanja, pogotovo s obzirom na povjesni kontekst. Oltarna pala kao tip i njezina povijest. Venecija kao centar, pitanja terminologije, fizičko okružje (crkva sv. Marka, bizantska tradicija, gotička tradicija, nova arhitektura, svjetovne građevine, osvjetljenje), namjena i korištenje (vjerski život laika, juspatornatus, teme i posvete, pouke i podsjetnici, oltarne pale i ostali prikazi), naručioc (kler, pojedinci i obitelji, bratovštine, državni službenici, izvoz), praksa izrade (odluke o obliku ni sadržaju, konstrukcijske metode, slikari i altari, cijene i način plaćanja, transport, uvoz), renesansni počeci (gotička tradicija, zbivanja u Padovi i odjeci u Veneciji, nastanak „svetog razgovora“), Antonello i njegovo nasljeđe 1475. – 1500. (Antonelove venecijanske pale, „sveti razgovor“ triumphant, poliptisi i triptisi, pojava narativnih pala), od rane do visoke renesanse 1500. – 1516. (kontinuitet i promjene u „svetim razgovorima“, razvoj narativnih pala, stranci – i foresti), skulptura 1450. – 1530 (poliptisi i tabernakuli, reliefs, brončana pala, arhitektonika pala), Tizian nakon Bellinija, kasnorenescensne transformacije, nove pobožnosti poslije Tridentskog koncila. Oltarna pala u Veneciji u 17. i 18. stoljeću. Oltarne pale u Istri i Dalmaciji. Uz predviđenje sadržaje struke povijesti umjetnosti kolegij se uz nastavne jedinice sadržajno usmjerava i na načine poučavanja kompleksnih povjesnih elemenata, na izbor ključnih povjesnih cjelina, na načinu suvremene i dobre prakse pri tumačenju i usvajanju strukovnih pojmoveva. Naglasak se

dodatno stavlja na učenje o povezivanju usvojenih sadržaja i kritičkom mišljenju. Pokušat će se prenijeti znanje i o kreativnom unapređenju i inovacijama u načinu prezentacije i usvajanja znanja iz sadržaja kolegija kako bi polaznici kolegija bili spremni u budućem nastavnom radu prilagoditi vlastite metode poučavanja neophodnim i kontinuiranim promjenama. Sadržaj kolegija odgovara sadržaju školskog kurikuluma, tj. njegovu dijelu posvećenom renesansnoj i baroknoj te umjetnosti 19. stoljeća (slikarske tradicije i slikari) koji je se usvaja tijekom 3. i 4. godine školovanja (po gimnazijском programу).

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
1.6. Komentari		

1.7. Obvezne studenata

Pohadanje nastave obavezno, a prema člancima 31. i 32. PRAVILNIKA O STUDIRANJU NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Članak 31.

Ostvarivanje prava izlaska na ispit predmetni nastavnik potvrđuje svojim potpisom.

Predmetni nastavnik može uskratiti potpis studentu:

- u slučaju kada je student izostao više od 30% ukupne nastave iz predmeta,
- u slučaju kada student tijekom nastave ne prikupi minimalni iznos ocjenskih bodova (od 0 do 29,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno od 0 do 39,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom diplomskom studiju).

Članak 32.

Student može pristupiti ispitu u redovitom ispitnom roku samo iz predmeta za koji je stekao potreban postotak uspješnosti tijekom nastave utvrđen općim aktom Sveučilišta (40% ocjene ili više na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 50% ocjene ili više na sveučilišnom diplomskom studiju).

Student koji je tijekom nastave ostvario od 30 do 39,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 40 do 49,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom FX (nedovoljan). Ovaj student može izaći na popravni ispit u redovitom i izvanrednom ispitnom roku na koji može pristupiti samo jedanput i pritom može ostvariti najviše 10% ocjene.

Student koji je tijekom nastave ostvario od 0 do 29,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 0 do 39,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan) i ne može steći ECTS-bodove. Ovaj student obvezan je u sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati taj predmet.

1.8. Praćenje rada studenata

Pohadanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Tijekom semestra studenti su dužni pristupiti kontinuiranoj provjeri znanja u vidu izlaganja seminarског rada. Pridržavanje rokova dogovorenih na početku seminara, a vezanih uz datum izlaganja rada je neophodno, zbog ograničenog broja nastavnih termina, odnosno tijedana nastave koji su na raspolaganju. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su uspješno održali izlaganje.

Završni ispit je pismeni i usmeni: pismeni ispit je obavezан i sastoji se od 10 do 15 pitanja (za prolaznu ocjenu student mora postići barem 51% bodova), dok usmeni ispit nije obavezан i služi prvenstveno utvrđivanju ocjene.

⁷ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1.10. *Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)*

1. Peter Humfrey, *The Altarpiece in Renaissance Venice*, New Haven ; London : Yale University Press, cop. 1993.
2. Patricia Meilman, *Titian and the Altarpiece in Renaissance Venice*
3. Grupa autora, *Italian Altarpieces 1250-1550: Function and Design*, odabrana poglavlja

1.11. *Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)*

1. Ivančević R., *Stilovi, razdoblja, život 2, od romanike do secesije*. Udžbenik za 3. razred gimnazije. Zagreb: Profil, 2000.
2. Damjanov, J., *Vizualni jezik i likovna umjetnost*. Zagreb: Školska knjiga, 1991.
3. La pittura nel Veneto. Il Seicento
4. La pittura nel Veneto. Il Settecento
5. Reader s izborom članaka iz hrvatskih i međunarodnih znanstvenih časopisa

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno poхађaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Peter Humfrey, <i>The Altarpiece in Renaissance Venice</i>	1	10-15
Patricia Meilman, <i>Titian and the Altarpiece in Renaissance Venice</i>	0	
reader	Scan dostupan studentima	

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Evaluacija FFRI

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Damir Tulić	
Naziv predmeta	Klasična umjetnost i barok u nastavi likovne kulture	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2. godina	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznavanje studenata s djelima, autorima te stilskim mijenama i njihovim uzrocima što su se manifestirali u 17. i 18. stoljeću prvenstveno na području Italije, a kojima su neposredni uzori bila djela iz klasične umjetnosti. Upoznavanje s difuzijom antičkih predložaka te varijacijama u interpretaciji pojedinih djela i njihovoj popularnosti. Razumijevanje uzročno posljedičnih veza u promjenama stila i ukusa u razdoblju od kasnog manirizma do klasicizma s kraja 18. Stoljeća kao i pojava formaliziranja umjetničkog stvaranja kroz školovanje na Akademijama lijepih umjetnosti. Studenti će naučiti metodologiju poučavanja razvoja stilskih mijena te kako učenje prilagoditi maksimalnom razvijanju potencijala učenika. Usvojiti će različite strategije i načine poučavanja sukladno temi i sadržaju koji se obrađuje, kao i potrebu za terenskom nastavom i radom na terenu. Studenti će svladati planiranje nastavnih jedinica (s obzirom na temu), zadatka i njihovu raspodjelu, motivaciju i evaluaciju učenika.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Upisan diplomski studij povijesti umjetnosti

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Osnopljavanje studenta za prepoznavanje, kompariranje i razumijevanje pojedinih djela, autora i njihova utjecaja na suvremenike i kasnije generacije. Stjecanje znanja o društvenom životu te stvaranjima zbirki umjetnina u 17. i 18. stoljeću s posebnim naglaskom na skupljanje djela iz klasične umjetnosti. Očekuje se da će studenti biti osposobljeni prenijeti gradivo na učenike putem radionica te korištenjem različitih medija s ciljem kako bi što više približili gradivo učenicima. Mogućnost prepoznavanja i primjene novih tehnologija i suvremenih načina poučavanja ove teme u nastavi s posebnim naglaskom na korištenje vizualnoga materijala u interpretaciji.

1.4. Sadržaj predmeta

- Klasična umjetnost kao bezvremensko djelo; izabrani primjeri skulpture i njene interpretacije kroz povijest; formalna analiza i tumačenje umjetnina kroz njihovu kontekstualizaciju s obzirom na vrijeme i mjesto nastanka, povjesne, sociološke, gospodarske i ideološke okolnosti. Proučavanje i podučavanje te prenošenje znanja kroz komparativnu analizu, terminologiju i vokabular te suvremenim, interdisciplinarnim način prenošenja kompleksnog znanja.
- Barokna umjetnost kao ponovno oživljavanje antike: predrasude i zablude o antiklasičnosti baroknih djela na primjerima skulpture: interpretativni problemi i nametnute ideologije; naglasak na učenju o povezivanju usvojenih sadržaja i kritičkom mišljenju
- stvaranje kolekcija i kiparskih zbirki klasičnih umjetnina u Italiji od 16. – 18. stoljeća: zbirke kao mjesto pedagoškog rada, procesi proučavanja i restauracije antičkih umjetnina kako katalizator usvajanja ili revitaliziranja klasičnog stila u umjetnosti ranog novog vijeka.
- Osnivanje Akademija lijepih umjetnosti (Rim, Venecija, Firenca, Milano): formalna izobrazba umjetnika prema antičkim modelima kao najvišem idealu koji je postignut u povijesti umjetnosti. Formalno znanje i institucija kao nositelj umjetničkih pravaca – problemi interpretacije.
- Obrnuti procesi – barokne i klasicističke kopije antičkih originala, tržište i falsifikati. Kopije kao ključni nastavni element u podučavanju i prenošenju znanja.

- Grafički listovi i crteži kao sredstva širenja umjetničkih ideja: multidisciplinarnost i multimedijalnost u prenošenju ideja i učenju.
- Značaj klasične i barokne umjetničke baštine u lokalnom kontekstu, preciznije iščitavanje javnih spomenika u kontekstu kompleksnog znanja, terenski rad i terenska nastava, susret sa spomenicima.

1.5. Vrste izvođenja nastave	X ☐ predavanja		X ☐ samostalni zadaci
	X ☐ seminari i radionice		☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe		☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu		☐ mentorski rad
1.6. Komentari	☐ terenska nastava		☐ ostalo _____

1.7. Obvezne studenata

Student je dužan redovito pohađati nastavu, održati seminar i predati njegovu pisano verziju kako bi stekao uvjete za potpis te mogao pristupiti završnom ispitu.

Uvjeti za potpis:

- redovito pohađanje nastave: najmanje 70%
- izrada i prezentacija seminarskog rada na dogovoren datum
- predavanje pisane verzije seminarskog rada koja će od nastavnika biti prihvaćena

1.8. Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1,5	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

O studentu se vodi evidencija pohađanja nastave, aktivnog sudjelovanja u istoj te se ocjenjuje vještina interpretacije zadane seminarske radnje kao i svladanog gradiva na završnom ispitu

Konačna ocjena se sastoji iz sljedećih elemenata:

- ocjena usmenog izlaganja seminarskog rada i pp prezentacije
- ocjena prve verzije pisanih rada – seminarski rad
- ocjena iz završnog ispita

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Ivančević R., *Stilovi, razdoblja, život 1 i 2*, Zagreb, 2009.
2. Rome, *Art & Architecture* (ur. Marco Bussagli) Könemann, 2005. (odabrana poglavlja)
3. *Scultura del 600'a Roma* (ur. Bacchi, Andrea), Milano, 1996. (odabrana poglavlja)
4. Francis Haskell, Nicholas Penny, *Taste and the Antique: the Lure of Classical Sculpture : 1500 – 1900*, New Haven – London: Yale University Press, 1990.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Carlo Cresti, Claudio Rendina, *Palazzi of Rome*, Könemann, 2005.
2. Anna Lo Bianco, Cecilia, *La storia, l'immagine, il mito*, Roma, 2006.
3. Wittkower, Rudolf, *Art and Architecture in Italy 1600 to 1750*, Harmondsworth (Pelican) 1972
4. *Baroque, Architecture, Sculpture, Painting*, Könemann, 2004.
5. Jenifer Montague, *Roman Baroque Sculpture*, The Industry of Art, London, 1992.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Francis Haskell, Nicholas Penny, <i>Taste and the Antique: the Lure of Classical Sculpture : 1500 – 1900</i> , New Haven – London: Yale University	0	10-15

⁸ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Press, 1990.		
Rome, Art & Architecture (ur. Marco Bussagli) Könemann, 2005.	1	
Scultura del 600'a Roma (ur. Bacchi, Andrea), Milano, 1996.	1	
Francis Haskell, Nicholas Penny, Taste and the Antique: the Lure of Classical Sculpture : 1500 – 1900, New Haven – London: Yale University Press, 1990.	1	
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Evaluacija FFRI		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Marijan Bradanović, izv. prof.	
Naziv predmeta	Hrvatska urbana baština	
Studijski program	Dvopredmetni diplomski studij povijesti umjetnosti, nastavnički smjer	
Status predmeta	izborni	
Godina	1., 2. g. DS	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Višegodišnja praksa izvođenja kolegija Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji ukazala je na potrebu uvođenja dodatnog kolegija kojim bi se osnažio segment proučavanja toga tipa baštine u sklopu Diplomskoga studija Povijesti umjetnosti, ponajprije kako bi se primjenom cikličkoga modela, tijekom obje godine diplomskoga studija studentima omogućilo fokusiranje na odabranu temu. Kolegij je zasnovan na načelu općeg uvoda u problematiku istraživanja fenomena urbane baštine sa stajališta povijesti umjetnosti, s naglaskom na nacionalne primjere i njihovu kontekstualizaciju unutar srodne europske baštine, uz postupno uvođenje segmenta razvijanja specifičnih praktičnih znanja u istraživanju povjesnih urbanih cjelina. Uz bavljenje stručnim aspektima teme urbane baštine cilj je da studenti usvoje različite strategije i načine poučavanja sukladno temi i sadržaju koji se obrađuje. Dodatni ciljevi su i svladavanje planiranja nastavnih jedinica (s obzirom na temu), planiranje zadataka i njihova raspodjela te motivacija i evaluacija učenika.

Studentima nastavničkog modula omogućuje se razumijevanje važnosti fenomena urbanog nasljeđa i njegovo unošenje u nastavne aktivnosti. Omogućuje im se svladavanje temeljnih vještina analize i prosuđivanja povjesnih urbanih jezgri te njezine primjene u nastavi. Osobito se pritom podrazumijevaju osnovne vještine korištenja pisanih, kartografskih i drugih grafičkih izvora. Osobita se pažnja pridaje interdisciplinarnosti, ovisno o drugom studijskom smjeru i afinitetima polaznika. Tome se prilagođavaju i seminarски istraživački zadaci. Znanja i vještine se, primjerice, mogu primijeniti u nastavi zavičajne povijesti ili projektnim aktivnostima koje će se odvijati s učenicima, poput valorizacije urbanog nasljeđa svojeg grada, gradske četvrti ili povijesne ruralne cjeline, kojima se kolegij dijelom također posvećuje. Važnom komponentom kolegija koja dodatno osnažuje nastavničke kompetencije smatra se sustavno promicanje načela timskoga rada, umijeća komunikacije unutar radnoga tima ali i izvan njega, iznimno važnoga pri terenskim istraživanjima urbane baštine.

1.2. Uvjjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Student će steći znanja o fenomenu urbane baštine, razumijevanju problema njezine ugroženosti, potrebi njezinog dokumentiranja, istraživanja i valorizacije. Dodatno, steći će sposobnost analize povjesnih urbanih cjelina, njihovog komparativnog prosuđivanja i valorizacije te će kroz primjere usvojiti mogućnosti i načine primjene takvih sadržaja u nastavi i vannastavnim aktivnostima kao metode pobuđivanja interesa kod učenika. Stečena znanja i vještine moći će primijeniti u nastavnom procesu, primjerice, pripremiti i voditi školski projekt valorizacije povjesnog urbanog središta i ocijeniti učinak pojedinih članova radne skupine. Student će nakon kolegija moći prepoznati i primijeniti nove tehnologije i suvremene načine poučavanja u nastavi (ponajprije u načinu korištenja vizualnoga materijala) te će razviti vještinsku timskog istraživačkog rada.

1.4. Sadržaj predmeta

Urbana baština jadranske i kontinentalne Hrvatske u regionalnom kontekstu urbane baštine južne i srednje Europe i širem kontekstu Europe i Sredozemlja. Metodologija rada u istraživanju i dokumentiranju urbanih povjesnih cjelina. Mogućnosti praktičnih primjena urbanističkih analiza.. Modeli zaštite povjesnih urbanih cjelina. Grad i kultivirani krajolik. Rubno se kolegij dotiče i problematike zaštite ruralnih cjelina. Naglasak se dodatno stavlja na učenje o povezivanju usvojenih sadržaja i kritičkom mišljenju. Pokušat će se prenijeti znanje i o kreativnom unapređenju i inovacijama u načinu prezentacije i usvajanja znanja iz sadržaja kolegija kako bi polaznici kolegija bili spremni u budućem nastavnom radu

prilagoditi vlastite metode poučavanja neophodnim i kontinuiranim promjenama. Sadržaj kolegija dijelom odgovara sadržaju školskog kurikuluma, tj. njegovim dijelovima posvećenima europskom i hrvatskom urbanizmu koji se usvaja u segmentima tijekom sve 4. godine školovanja (po gimnazijskom programu).

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
1.6. Komentari		

1.7. Obvezne studenata

Studenti su dužni pohađati predavanja, prisustvovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarski rad. Uz korištenje literature za seminarski je rad poželjno izvršiti terensko i/ili arhivsko istraživanje na zadanu temu, primjerice analizu odabrane urbane cjeline (ili njezina dijela) iz svojeg zavičaja ili mesta stanovanja. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadanu temu) ukoliko je to predviđeno.

1.8. Praćenje¹² rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. T. Marasović, Srednjovjekovni urbanizam hrvatskih gradova, u: Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, sv. II., Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000., 527-551.
2. A. Mohorovičić, Razvoj naselja i gradova na području sjeverne Hrvatske, u: Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, svezak II., Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000., 553-583.
3. L. Mumford: Grad u historiji, njegov postanak, njegovo mijenjanje, njegovi izgledi, Zagreb, 1968.
4. M. Suić, Kontinuitet urbane kulture, u: Hrvatska i Europa, kultura znanost i umjetnost, 1. svezak, Rano doba hrvatske kulture , Zagreb, 1997., 97-115.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. S. Buble, A. Gamulin, Prostorno planiranje u ruralnim cjelinama, Klesarstvo i graditeljstvo, 1-2, 2011., 91-103.
2. B. Dumbović-Bilišić, Prepoznavanje i razvrstavanje krajolika kao kulturnog nasljeđa, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske,36, 2012., 47-66.
3. K. Horvat-Levaj, I. Reberski, (ur.), Ludbreg – Ludbreška Podravina, Zagreb, 1997.
4. I. Huić, Mladen Obad-Šćitaroci, Urbanistički razvoj Gračića u Istri; Nove spoznaje i čimbenici identiteta naselja, Prostor, sv. 23, br. 2 (50), 208-221.
5. Zlatko Karač, Ariana Štulhofer, Obnova povijesne urbane cjeline Vukovara nakon Domovinskog rata – Kritika modela i metodološki aspekti, Društvena istraživanja, sv. 17, 1-2, (93-94), 2008.
6. B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, knjige I., II. i III, Zagreb, 1994., 1995., 2002.
7. M. Prelog, Prostor i vrijeme, Djela, sv. I., Zagreb, 1991.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

¹² VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, 2. svezak., Srednji vijek i renesansa, E. Hercigonja ur., Zagreb, 2000.	1	
Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, 2. svezak, Srednji vijek i renesansa, E. Hercigonja ur., Zagreb, 2000.	1	
L. Mumford: Grad u historiji, njegov postanak, njegovo mijenjanje, njegovi izgledi, Zagreb, 1968.	1	
Hrvatska i Europa, kultura znanost i umjetnost, 1. svezak, Rano doba hrvatske kulture , ur. I. Supičić, Zagreb, 1997.	1	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija**Upitnici:**

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Marijan Bradanović	
Naziv predmeta	Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	3 15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Analiziranje povijesnog urbanističkog razvijatka i karakteristika arhitekture naselja na području sjevernoga Jadrana te njemu gravitirajućih kontinentalnih područja. Definiranje tipologije povijesnih naselja. Razlikovanje općih mjesta zajedničkog razvoja i specifičnosti prisutnih unutar pojedinih povijesnih pokrajina, uvjetovanih posebnošću povijesnoga razvijatka, raznorodnim kulturnim utjecajima, razlikama društvenoga uređenja i klimatskim prilikama. Usvajanje istraživačkih metoda rada na terenu te pisanim, grafičkim, toponomastičkim i onomastičkim izvorima. Svladavanje metodologije istraživačkoga i nastavničkog rada kao i konzervatorskih postupaka u zaštiti urbanističkih cjelina. Upoznavanje studenata sa spomeničkom baštinom u funkciji obrazovnog sustava.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Svladavanje vještine urbanističke analize naselja komparativnom analizom pisanih i grafičkih vrela s dokumentacijom nastalom korištenjem suvremene tehnologije.

Usvajanje i primjena specifičnog stručnog rječnika te znanja o inačicama povijesnoga nazivlja koje se koristilo za određeni dio naselja, tip ili dio građevine.

Svladavanje konzervatorskih tehniku koje se koriste pri analizama urbanističkih cjelina.

Znanja praktičnu primjenu nalaze u znanstveno-istraživačkom i stručnom radu, primjerice pri izradi stručnih podloga za urbanističke planove.

Stečeno znanje koristiti pri planiranju nastavnih i vannastavnih aktivnosti s ciljem poučavanja učenika specifičnostima lokalne i regionalne spomeničke baštine te važnosti njenog očuvanja.

Usvojiti će se metode kompariranja pisanih i grafičkih izvora koje se, prilagođene, mogu primijeniti u izvođenju nastave likovne umjetnosti.

Sposobnost korištenja regionalnih, učenicima bliskih, primjera u nastavi likovne umjetnosti.

1.4. Sadržaj predmeta

Izlaze se pregled urbanističkoga i arhitektonskoga razvijatka naselja na području sjevernoga Jadrana i njegovoga kontinentalnoga zaleda. Zavičajna baština – primjena u nastavi i vannastavnim aktivnostima kao metoda pobuđivanja interesa kod učenika. Na brojnim primjerima, korištenjem arhivske i suvremene dokumentacije donosi se unutarnja toponomija naselja, ustrojstvo, hijerarhija, kronologija postanka i mijena pojedinih gradskih četvrti, trgova i ulica. Teme se razvijaju prema kronologiji i stilskim mijenjama te političkim, kulturnim, gospodarskim, prometnim i geografskim cjelinama. Građa se posebno analizira kroz prizmu problematike zaštite i očuvanja povijesnih naselja te metodološke problematike primjene specifičnih lokalnih primjera u poučavanju učenika. Teme: Obalni gradovi zapadne i južne Istre, središta širenja mletačkih graditeljskih modela, kašteli u unutarnjoj Istri, kontrola komunikacija i procesi urbanizacije, kašteli nad Mirnom, kašteli raškoga sliva, međuodnos nekadašnjih pograničnih kaštela mletačke Istre i Pazinske grofovije.

Urbanizacija na otocima, naselja različite hijerarhije, gradovi, kašteli i sela, vinodolske luke i njihovi kašteli, poveznice sa zaleđem, razvoj naselja u Gorskem kotaru, naselja liburnijskoga dijela Istre, odnos Trsta, Rijeke, i Senja.

Odnosi utvrđenih plemićkih rezidencija i podgrađa, crkvenih i svjetovnih središta gradova, luke i lučkih instalacija prema gradskim središtima, trgovačkim i stambenim podgrađa, suburbana područja unutar i izvan gradskih zidina, manufaktурне i industrijske zone, razvoj novih urbanističkih težišta. Regionalne inačice tipologije i morfologije gradnje. Zaštita i očuvanje

povijesnih urbanističkih središta, problemi konzervacije i prezentacije, prenamjene, depopulacije i pretjerane turističke izgradnje.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo: konzultacije
1.6. Komentari		

1.7. Obvezne studenata

Studenti su dužni pohađati predavanja, prisustvovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarski rad. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadatu temu) ukoliko je to predviđeno.

1.8. Praćenje¹³ rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. M. Bradanović, Istra: Urbana povijesna središta – Urbana zgodovinska središča, Pula, 2011.
2. B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, knjige I., II. i III, Zagreb, 1994., 1995, 2002.
3. M. Prelog, Poreč. Grad i spomenici, Beograd, 1957. ili Zagreb, 2007.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. J. Belamarić, G. Nikšić et al., Pouke baštine za gradnju u hrvatskom priobalju, Zagreb, 2007.
2. M. Bradanović et. al., Optralj/Portole, Optralj, 2009.
3. M. Bradanović, Graditeljstvo Lovrana u kasnom srednjem i ranjem novom vijeku, Zbornik Lovranštine, Lovran, 2010., 215-254.
4. M. Bradanović, Graditeljstvo Vinodola u doba pavlina, Czriquenicza 1412, Život i umj. Vinodola u doba pavlina, Crikvenica, 2012. 61-80.
5. M. Bradanović, Razvitak naselja na kvarnerskim otocima – primjer Dobrinja, 139-156., Ars Adriatica, 2, 2012.
6. R. Goy, Venice, The City and Its Architecture, Venice, 1997.
7. E. Hilje, Spomenici srednjovjekovnoga graditeljstva na Pagu, Zadar, 1999.
8. A. Krizmanić, Komunalna palača Pula, Razvitak gradskog središta kroz dvadeset jedno stoljeće, Pula, 1998.
9. D. Miletić – M. Valjato Fabris, Sokolac – Frankopanski plemićki grad u Brinju, Zagreb, 2003.
10. M. Prelog, Prostor i vrijeme, Djela, Sv. I., Zagreb, 1991.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
M. Bradanović, Istra: Urbana povijesna središta – Urbana zgodovinska središča, Pula, 2011.	0 Dostupno on-line	
B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, knjige I., II. i III, Zagreb, 1994., 1995, 2002.	1	

¹³ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

M. Prelog, Poreč, Grad i spomenici, Beograd, 1957. ili Zagreb, 2007	3	

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Julija Lozzi Barković	
Naziv predmeta	Metode interpretacije graditeljske industrijske baštine	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti – nastavnički modul	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2. godina	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	3 15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi ovog kolegija su:

- upoznati studente s nastavnim predmetom na razini osnovne i srednjoškolske razine kao i metodičkih disciplina za učinkovito poučavanje na navedenim razinama vezano uz sadržaj kolegija.
- senzibilizirati studente za planiranje nastavnih i izvannastavnih aktivnosti i zadataka, a sve s ciljem usvajanja temeljnih znanja iz sadržaja kolegija, kao i razvijanja svijesti o značaju graditeljske industrijske baštine kod učenika.
- motivirati studente za implementiranje znanja o graditeljskoj industrijskoj baštini na metode njezine prezentacije i interpretacije, što bi općenito trebalo doprinijeti obrazovno-nastavnom procesu.
- osposobiti studente u informatičkom pogledu u smislu usvajanja znanja o načinu prikupljanja podataka, dokumentiranju i prezentaciji građe iz sadržaja kolegija, što bi također trebalo biti korisno u nastavnom procesu i načinu prenošena znanja o građi, te njegovoj dostupnosti na globalnoj razini.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Opće znanje iz povijesti umjetnosti, arhitekture i urbanizma, posebno razdoblja 19. i 20. stoljeća.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Student će biti sposoban:

- primjeniti stečeno znanja iz sadržaja kolegija u nastavnom programu na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini.
- uvesti nove ideje i pojmove iz sadržaja kolegija u nastavni proces, i to jasno i postupno, kako to zahtijevaju učenička dob i osobni potencijali učenika.
- uspostaviti svrhovito okruženje za prepoznavanje prilika za izvanškolsko usvajanje znanja i valorizaciju građe iz sadržaja kolegija, a sve s ciljem razvijanja potencijala učenika u širem smislu.
- suvereno koristiti usvojene metode interpretacije građe iz sadržaja kolegija, posebno radi senzibiliziranja djece i mlađih vezano uz spoznaju o važnosti graditeljske industrijske baštine na globalnom planu.
- raditi u timu te prepoznati pozitivne strane suradnje s kolegama u nastavnom procesu, što je posebno primjenjivo kroz metode interpretacije graditeljske industrijske baštine.
- kreativno i konstruktivno pristupiti unapređenju i inovacijama u nastavi te prilagoditi vlastiti rad potrebnim promjenama u nastavnom procesu, koristeći se stečenim znanjem iz sadržaja kolegija.
- stvoriti uvjete za razvijanje učeničkih potencijala na svim razinama, također na temelju stečenoga znanja o interpretativnim metodologijama građe iz sadržaja kolegija.

1.4. Sadržaj predmeta

Graditeljska industrijska baština dio je materijalne kulture čiji su fokus napuštena proizvodna postrojenja iz vremena ranoga industrijskog doba koje se odnosi na 19. i prvu polovicu 20. stoljeća kada je industrijski razvoj u svome zenitu. Industrijska baština u postindustrijskom razdoblju postaje sve zanimljivija tema znanstvenih i drugih istraživanja, a pristup je interdisciplinaran, što uključuje i humanističku znanost povijesti umjetnosti. Povijest umjetnosti koncentriira se na istraživanje graditeljske industrijske baštine kao sastavnog dijela arhitekture navedenih razdoblja, budući da je ona proizvod vremena u kojem nastaje, pored ostalog i po svojim stilskim karakteristikama. Sadržaj kolegija stoga obuhvaća cjelokupno graditeljsko industrijsko naslijeđe iz navedenoga razdoblja, što pokazuje da je ovom značajnom segmentu materijalne kulture potreban sveobuhvatan i sustavan pristup. Kolegij će pokušati doprinijeti primjerenoj prezentaciji i valorizaciji građe, ali s posebnim naglaskom na metodama njezine interpretacije u smislu stjecanja nastavničkih

kompetencija u načinu prenošenja znanja o industrijskoj baštini na osnovnoj i srednjoškolskoj razini. Omogućiti će i izvrsno poznavanje i razumijevanje graditeljske industrijske baštine kao i metodičkih disciplina za njezino učinkovito poučavanje i prenošenje znanja o njoj u nastavi. Također će doprinijeti temeljnom informatičkom sposobljavanju studenata u implementaciji metoda interpretacije industrijske baštine u nastavi. Kolegij će osposobiti studente i u načinu planiranja izvannastavnih aktivnosti i zadatka, a sve s ciljem što neposrednjeg usvajanja znanja o industrijskoj baštini, te metodama njezine varozacije, dokumentacije i promocije u kontekstu čega je posebno važan timski rad i prepoznavanje mogućnosti suradnje s kolegama u nastavnom procesu. Pokušat će se prenijeti znanje i o kreativnom unapređenju i inovacijama u načinu prezentacije i usvajanja znanja iz sadržaja kolegija kako bi polaznici kolegija bili spremni u budućem nastavnom radu prilagoditi vlastite metode poučavanja neophodnim i kontinuiranim promjenama.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
1.6. Komentari		

1.7. Obvezne studenata

Studenti su dužni prisustvovati na minimalno 70% nastave. Studenti koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustvovati na minimalno 50% nastave. Osim redovitog prisustvovanja i aktivnog sudjelovanja u nastavi, studenti su obavezni napisati i prezentirati seminarske radove i samostalne zadatke na zadane teme, pristupiti kolokvijima te pismenom i usmenom završnom ispitu.

1.8. Praćenje¹⁴ rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stičenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena uspjeha.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Grad za 21. stoljeće, uredila Mirjana Goršić, Karlovac, 2001. (odabrani članci)

H. Russell Hitchcock: *Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries*, London 1990.

Zbornici radova s međunarodnih konferenciјa (I, II, III, IV), Pro-torpedo, Rijeka, 2003., 2005, 2007., 2010.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Hudson, K., *World Industrial Archeology*, Cambridge University Press, 1969.

Ifko, S. *Arhitekturna baština industrijalizacije, mogućnosti ponovne uporabe*, Informatica museologica, MDC, Zagreb, 1988.

Hudson, K., *Industrial Archeology: an Introduction*, 2 rev. ed. London, John Baker, 1966.

Hudson, K. (1969) *World Industrial Archaeology*, Cambridge University Press, 1969.

Borsi, F., *Introduzione all' archeologia industriale*, Officina, Roma, 1978.

Cavallotti, C., *Architettura industriale*, Gorlich, Milano, 1969.

Raja, R., *Architettura industriale, storia, significato e progetto*, Edizione Dedalo, Bari, 1983.

Moore, R. and Ryan, R., *Building Tate Modern*, Tate Gallery Publishing, London, 2000.

Galović, K., *Industrijska arhitektura za postindustrijsko doba*, Vjenac, Zagreb, 2001.

Damjanov, J., *Vizualni jezik i likovna umjetnost*, Zagreb, 1991.

Damjanov, J., *Pogled i slika*, Zagreb, 1996.

¹⁴ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
H. Russell Hitchcock: <i>Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries</i> , London 1990.	2	15
Zbornici radova s međunarodnih konferencija (I, II, III, IV), Pro-torpedo, Rijeka, 2003., 2005, 2007., 2010.	2	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Praćenje kvalitete i uspješnosti provodit će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.

Opće informacije

Nositelj predmeta

Prof. dr. sc. Julija Lozzi Barković

Naziv predmeta	Graditeljska baština 20. st. u Rijeci – metode istraživanja i prezentacije		
Studijski program	Dvopredmetni diplomski studij povijesti umjetnosti, nastavnički smjer		
Status predmeta	izborni		
Godina	1. i 2.		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	3 15+0+30	

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi predmeta su:

- usvojiti temeljna znanja o graditeljskoj baštini Rijeke iz razdoblja 20. stoljeća (s naglaskom na prvoj polovici epohe), a s ciljem njihove primjene u nastavnom programu na srednjoškolskoj razini.
- upoznati studente s metodickim disciplinama za učinkovito istraživanje i prezentiranje građe iz sadržaja kolegija, posebno radi senzibiliziranja djece i mladih vezano uz spoznaju o važnosti arhitekture i urbanizma općenito.
- motivirati studente za stjecanjem temeljnih znanja vezano uz postupak prikupljanja podataka, dokumentiranja i prezentacije građe neovisno o sadržaju kolegija, što će im koristiti u budućem nastavnom procesu u kojem će sudjelovati.
- rasprave o načinima usvajanja osobitosti likovno-povijesnih razdoblja, obilježja stilskih perioda, prepoznavanja tehnika gradnje te terminologiji i njihovoj implementaciji u suvremenim srednjoškolskim kurikulum.
- usvajanje primjene interdisciplinarnosti i novih medija u nastavi likovne umjetnosti.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Student će biti osposobljeni:

- suvereno se koristiti usvojenim metodama istraživanja i prezentacije građe iz sadržaja kolegija, posebno radi senzibiliziranja djece i mladih vezano uz razvijanje svijesti o važnosti arhitektonskog i urbanističkog nasljeđa općenito.
- primjeniti stečena znanja iz sadržaja kolegija u nastavnom procesu i u nastavnim programima na srednjoškolskoj razini.
- uvesti nove ideje, pojmove i terminologiju iz sadržaja kolegija u nastavni proces u skladu s uzrastom i sposobnostima učenika.
- uputiti učenike u samostalno istraživanje na temelju kojeg mogu pripremiti i usmeno izložiti prezentaciju na izabranu temu u okviru gradiva koje se obrađuje te pomoći onima koje tema više zanima i žele se njome baviti i izvan školskog programa
- dati naglasak na značaj toga razdoblja i te vrste umjetnosti pogotovo u nacionalnom/regionalnom/lokalm kontekstu analizom bliskih primjera i, po mogućnosti, odlaskom na terensku nastavu – potaknuti kod učenika svijest o zavičajnoj baštini
- raditi u timu te prepoznati pozitivne strane suradnje s kolegama vezano uz implementiranje sadržaja kolegija u nastavni proces u širem smislu.

1.4. Sadržaj predmeta

Naglasak je na metodi istraživanja i prezentacije graditeljske baštine Rijeke iz razdoblja 20. stoljeća kao važnoga dijela nacionalne, srednjoeuropske i mediteranske gradogradnje, kojoj zbog kontinuiranih dodira i upliva tih tradicija pripada posebno mjesto. Recepција utjecaja koji su u Rijeku dolazili iz inozemnih kulturnih središta, te njihovo miješanje s lokalnim iskustvima arhitektonskoga i prostornog oblikovanja rezultirali su osobitim vrijednostima koje podjednako pripadaju hrvatskom i europskom graditeljskom naslijeđu u cijelini. Stoga će se odnosna graditeljska baština u okviru kolegija u povjesnom i teorijskom smislu postaviti u širi kontekst, a njezinom interpretacijom i prezentacijom valorizirat će se i njezine lokalne specifičnosti.

Ovaj kolegij koji se primarno temelji na prezentaciji metoda istraživanja lokalne arhitektonske baštine ima za cilj osposobljavanje studenata za primjenu tih metoda u nastavnom procesu u kojem budu sudjelovali. U segmentu poučavanja i stjecanja nastavničkih kompetencija posebna će se pozornost pridati suvremenim načinima prezentacije vizualnog materijala te korištenju suvremenih tehnologija u nastavi. Sadržaj kolegija odgovara dijelu školskog kurikuluma, odnosno dijelu programa koji se usvaja tijekom četvrte godine gimnaziskog obrazovanja u predmetu Likovna umjetnost –

karakteristike i značaj arhitekture 20. stoljeća kroz povijest, terminologija i tehnike gradnje (internacionalni i nacionalni primjeri).

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo _____
1.6. Komentari		
1.7. Obvezne studenata		

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi (studenti su dužni prisustvovati na minimalno 70% nastave, a oni koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustvovati na minimalno 50% nastave). Pisanje seminarskih radova i drugih samostalnih zadataka na zadane teme. Istraživački projekti iz sadržaja kolegija. Završni ispit.

1.8. Praćenje¹⁵ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit		Esej	0,5	Istraživanje	1
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje 40 ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitу. Studenti koji tijekom nastave ostvare između 30 i 39,9 ocjenskih bodova pripadaju kategoriji FX i imaju mogućnost tri izlaska na popravni ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E (od 40 do 49%). Ukupna ocjena uspjeha: na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitу određuje se konačna ocjena.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Arhitektura secesije u Rijeci, Rijeka, MMSU, 1997.
2. J. Lozzi-Barković, Secesija u arhitekturi Rijeke, ICR, Rijeka, 2010.
3. Moderna arhitektura Rijeke, Rijeka, MMSU, 1996.
4. J. Lozzi-Barković, Međuratna arhitektura Rijeke i Sušaka, usporedba i europsko okruženje, Adamić, Rijeka, 2015.
5. R. Matejčić: Kako čitati grad, ICR, Rijeka, 1993.
6. Damjanov, J., Vizualni jezik i likovna umjetnost, Zagreb, 1991.
7. Damjanov, J., Pogled i slika, Zagreb, 1996.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. H. Russell Hitchcock: Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries, London 1990.
2. K. Frampton, Kritička povijest (moderna arhitektura), Zagreb, 1992.
3. Art Nouveau/Jugendstil Architecture in Europe, German Commision for UNESCO, Dr. Hans Dyroff Editor, Bonn, 1988.
4. E. Bairati i D. Riva, Il liberty in Italia, Laterza e Figli, Bari, 1985.
5. L. Benevolo, Storia dell'architettura moderna, II, Bari, 1960.
6. W. J. R. Curtis, Modern Architecture since 1900, Oxford, UK, 1982.
7. V. Fontana, Profilo di architettura italiana del Novecento, Marsilio Editori, Venezia, 1999.
8. P. Gossel i G. Lenthauser, Architecture in the Twentieth Century, Köln, 1991.
9. C. Jenks, Moderni pokreti u arhitekturi, Beograd, 1988.
10. W. Muller, G. Vogel: Atlas arhitekture 2, Zagreb 1999.
11. Secesija u Hrvatskoj, MUO, Zagreb, 2003., (poglavlja koja se odnose na arhitekturu)
12. T. Premerl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb, 1987.
13. D. Radović-Mahečić, Moderna arhitektura u Hrvatskoj 30-tih godina, Zagreb, 2007.

¹⁵ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Arhitektura secesije u Rijeci, Rijeka, MMSU, 1997.	2	15
Moderna arhitektura Rijeke, Rijeka, MMSU, 1996.	2	
J. Lozzi-Barković, Međuratna arhitektura Rijeke i Sušaka, usporedba i europsko okruženje, Adamić, Rijeka, 2015.	2	
Damjanov, J., Vizualni jezik i likovna umjetnost, Zagreb, 1991.	2	
Damjanov, J., Pogled i slika, Zagreb, 1996.	2	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Praćenje kvalitete i uspješnosti provodit će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.